

HAYDI

Kasım-Aralık 2023

22. Sayı

Ücretsiz

İki aylık kültür ve edebiyat dergisi

İÇİNDEKİLER

Önsöz

3 Cevher Tat

Öykü

4 Deniz Dursun - Dünyanın En Çirkin İnsanı

9 Çağdaş Ekin Şişman - Kulenin Dibinde Çay Ben Olaydım

13 İlker Çalışkan - Kilometrelerle

20 Özden Selim Karadana - Rast Gele

24 Tuğba Nur Gökdemir - Antigone: Ben Bitiyorum, Ben Başlıyorum!

28 Yahya Altun - İstifa Mektubum Hakkında

31 Defne Kar - Renk: Sarı

34 Efe Re - Yamaç Düşler

37 Günsu Özkarar - Dört Kadın - Dört Tablo

46 Gizem Kargin - Nereden Geldin İstanbul'a!

Şiir

6 Sevda Deniz Karali - Şimdi Sadece

Şiirlerde

29 MÇ - Gırcıdamalar

32 Aycan Aluçlu - Pamuk İpliği

45 Mehmet Ali Dönmez - Işıltılı Yalnızlık

Anlatı

43 Duygu Göl - Mart

Fotoğraf

16 Ayaz Yıldız - A Horse With No Name

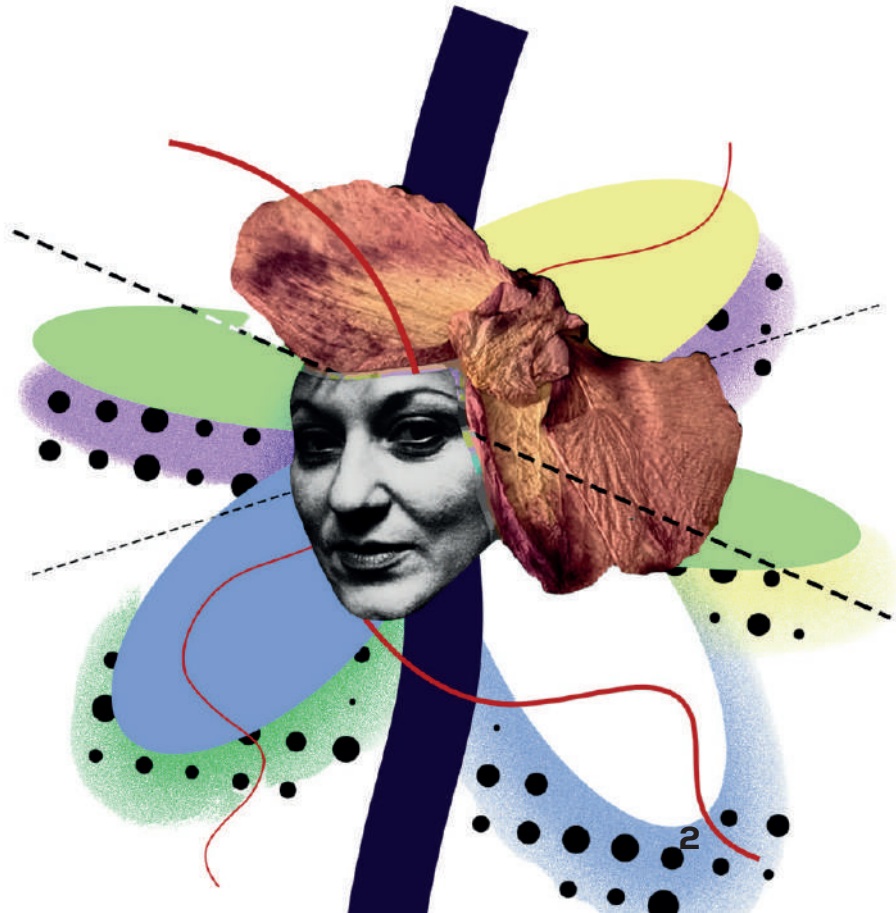
26 Tara Demircioğlu - Şuşan

30 Sena Kuyucu - İstila

İllüstrasyon

8 Ben Bi Kozmos - Bu Dünyaya Sığmayanlar

33 Ben Bi Kozmos - Şahsiyet Rötarı

ÖNSÖZ

Yayın Ekibi

Cevher Tat
Özden Selim Karadana
Levni Hakan Şahin

Editör

Levni Hakan Şahin

Genel Koordinatör

Özden Selim Karadana

Dergi Tasarımı

Cevher Tat
Emre Bayraktar

Kapak Görseli

Gizem Köroğlu

İnternet Sitesi

haydidergi.com

İletişim

info@haydidergi.com

HAYDİ

İki aylık kültür ve edebiyat
dergisi

Kasım-Aralık 2023

22. Sayı

Ücretsiz

Dünya hep kötü bir yer miydi? Yoksa zaman geçtikçe mi kötüleşiyor? Belki de hep aynıydı. Belki de biz büyüdükçe dünyanın değişmeyen kötülüğünü daha çok görmeye başladık. Peki dünya kötü bir yerse, yani bunu kabul ediyorsak ne yapmalıyız? Öyle zamanlar oluyor ki dünyanın gündeminden, yaşadığımız yerin sıkıntılarından, gündelik telaşlardan, zamansızlıktan veya bahane olarak neyi buluyorsak ondan, insanın bir şey yapması gelmiyor. Bir şey yapmayı istememek kötü değil, onu kabul etmemek kötü. Ama bir şey yapmak istememeyi kabul etmek ve dolayısıyla bir şey yapmamak da kötü. Ne yapabiliriz ki? Dünyanın kötülüğüne karşı ne yapabiliriz? Böyle zamanlarda ne yapılabilir? Canımız sıkılıyorsa, vaktimiz yoksa, hayatın sınırı stresi bizi sarmışsa veya hangi bahaneyle dolaylı engellenmiş hissediyorsak... Ne yapmalıyız?

Sanatın ne olduğunu, niye ortaya çıktığını ve asıl amacının ne olduğunu zaman zaman düşünüyorum. Bu konu hakkında birçok otorite kaynak da var. Ama son zamanlarda herhangi bir konuda otorite kabul edilen kaynaklar veya kişiler, çok boş ve anlamsız gelmeye başladı. Elbette bunlardan haberdar olmak, bilmek kötü bir şey değil. Ama nasıl söylemeliyim... Herhangi bir şeyle bir süre meşgul olmuşsak ve üzerinde fikir yürütebiliyorsak otoriteleri çok da aldirmamalı. Onların gerçek amacı ne ki?

Dünyanın kötülüğü, sanat ve otoriteler... Bunlar nereye bağlanacak? Aslında bir yere bağlanmak zorunda değil. Haydi Dergi, birçok zorundalığa "öyle olması gerekmiyor, biz böyle yapalım" yaklaşımında bulunan bir oluşum. O yüzden önsözün de bir amacı olmak zorunda değil. Ama benim bir amacım var. Bana göre sanat çok kişisel bir iş. Yaşamla ilgili dertlerimizi paylaşabildiğimiz ve paylaştıktan sonra da üzerinde konuşmamıza gerek kalmayan bir iş. Böyle bir noktada otoriteler istediğini söyleyebilir. Dünyanın kötülüğü karşısındaki sayılı güçlerden biri sanat. Ama bazen her şeyden uzaklaşmak, hiçbir şey yapmamak, hatta sanattan da kopmak güzel. İyi okumalar diliyorum.

Cevher Tat

DÜNYANIN EN ÇİRKİN İNSANI

DENİZ DURSUN

Başkalarının onun hakkında anlattıkları kendisinden daha güzeldi. Yani, kendisi pek güzel sayılmazdı. Açıkçası hiç güzel değildi. Düpedüz çirkindi. Ben de tiksinti uyandırırды. Hakkında nasıl iyi şeyler işittiğime hayret ederdim. Küçüklerini sevmesi, büyüklerini sayması, çenesinin üstünde dudağının, gözünün üstünde kaşının olması, bunlar beni ilgilendirmezdi. Çok çirkindi. Ben gördüğüm bakarım.

Tam yirmi sene birlikte yaşadık. Ama bu hafıza denen şey öyle tuhaf ki, hep mi bu mide bulandırıcı çirkinlikte geliyordu bana yoksa son yıllarda bunu bütün yoğunluğuyla yaşadığım için sanki tanıdığım andan beri onun dünyanın en çirkin insanı olduğunu mu düşünüyorum, bilmiyorum.

Aslında başta fena gitmiyorduk. Sabahları büyük bir keyifle uyanırdık. Onu yatakta döne döne öperdim. Birbirimizi gıdıklar, şakalaşırdık. Sonra ben aniden kalkardım. Poposuna minik bir şaplak atardım. "Yaaaaa!" derdi. "Yapma şunu demedim mi..." O zamanlar tatlı bir huysuzluğu vardı. Mutfağa yollanıp kahvaltı hazırlamaya başlar ve bundan hiç gocunmazdım. Penceresimin önüne kuşlar yuva yapardı.

"Günaydın kızlar, alın bakalım."

Onlara ekmek verirdim. Bir sürü çiçeğim vardı. Tek tek hepsini sularımdı. Ev iyi güneş alırdı, aydınlıktı. Pazartesi ve Çarşamba sabahları fırına giderdim. Taze ay çöreği çıkardı. Dört tane alırdım. Biri ona, biri bana, biri karşı komşum Servet amcaya, biri de kızı Gülcan'a. Servet amca ve Gülcan birlikte

Guardian
Spirit of the
Waters
(1878)
Odilon
Redon

yaşardı. Bizden daha uzun süredir.

Eve döndüğümde hâlâ yataktan çıkmamış olurdu. Gidip biraz daha öper, biraz daha gıdıklar, biraz daha öper, biraz daha gıdıklar, tekrar uykuya dalmaması için elimden geleni yapardım. En sonunda kalkar, benimle mutfağa gelirdi. Ben omlet yaparken masaya çoktan oturmuş ay çöreklerini tırtıklıyor olurdu. "Önce şu çapaklarını mı bir temizlesen?" derdim. Zorla banyoya giderdi. Bazen gitmezdi.

Omuz silkip ay çöreği yemeye devam ettiği günlerin birinde karnımda bir şey kımıldamaya başladı ve giderek tüm vücudumu sardı. İçim titredim. Kaçıp gitmek istedim. Gitmedim. Sadece ezberlediğim o bilek hareketini yapmaya, yumurtayı çırpmaya devam ettim.

Hiç konuşmadan yumurtasını

yerken çok çirkin görünüyordu. Bu kadar çirkin olduğunu sanırım ilk kez o zaman fark ettim. Uyurken bazen ağzının suyu akardı. Sabahları dudağının kenarında kuruyup kalmış izler önceleri onu sevimli gösteriyorduysa da bu detaydan büyük bir hızla iğrenmeye başladım. Özellikle yumurta yerkenki çene hareketleriyle birleşince bu görüntüye tahammül edemedim. Masadan kalktım.

Zamanla yüzü değişti. Yuvarlak hatları köşeli bir hâl aldı. Bir ara burnunda bir et oluşmaya başladığından şüphelendim. Ama hayır, sadece çok gürültülü ve berbat horluyordu. Nefesi de mi kokuyor bunun? Misafir odasında uyumaya başladım. Horlaması azalmadığı ve nefesinin kokusu geçmediği gibi bir de konuşurken tükürük saçmaya başladı. Evde artık çok fazla yürüyor, adımları pat, pat, pat ses çıkarıyordu. Çok fazla terliyor, çok fazla oturuyordu. Kumanda hep elindeydi. Televizyon karşısında bir şeyler yiyip içtiği anlar içimden suratına bir tane yapıştırmak geliyordu. Tuşlara çok sert basıyor, şapırdatarak yemek yiyordu. Hiçbir işle katiyen meşgul olamıyordum.

Burada daha ne kadar kış kışa, dip dibe, nefes nefese oturacağız? Ev teknik olarak benim. Sonradan gelen o. Onu kibarca kovmaya karar verdim. Aramızdaki bu tuhaf şeye bir son vermeli. Tek başına hayatta kalıp kalamayacağını sordum. Kazık kadar adam olduğu hâlde muhtaç izlenimi yarattığından buna mecbur hissettim. Yok daha nelermiş, tabii ki kalabilirmiş. O zaman dedim, eşyalarını toplamaya ve sana yeni bir ev bakmaya ne dersin?

Şehir dışı da bir seçenek. Babaannesinin buradan seksen kilometre uzakta bir yazlıkta yaşadığını biliyorum.

“Belki oraya gitmek sana iyi gelir?”

Bu yalana inanıp inanmadığını bilmiyorum ama gitti. Hem belki onun da işine gelmiştir. Belki o da benden bıkmıştır, kurtulduğuna memnundur. Kapıyı arkasından kapatırken içimden yine o tiksintinin sesi yükseldi: Bunu gerçekten ben mi doğurdum? Allah'ım bu benden çıkmış olamaz.

Karnımdan tüm vücuduma yayılan o şey gittikçe büyüyor. Ev artık eskisi kadar güneş almıyor. Pencereye gelen kuşları kovuyorum. Yuvalarını dağıttım. Çiçeklerim öldü. Artık haftada bir yemek yapıyorum. Bu makarna beni dört gün idare eder. Yarın da yumurta kırarım. Tuz kalmamış. Markete gitmek zahmetli gelince Servet amcaların kapısını çalıyorum. Gülcan çıkacak ve yavru köpeğe benzeyen suratına bir gülümseme konduracak. Ben de “Tuz alabilir miyim, varsa? Bitmiş de...” diyeceğim. Galiba biraz bakışacağız. İyiyim Gülcan, bir şey yok, oğlan babaannesinde.

Kapıyı başkası açıyor. “Merhaba.” diyor, “Ben yeni kiracıyım.” Sana kim olduğunu sormadım ki. “Duyduğuma göre önceki kiracılardan biri ölmüş...” Hâlâ konuşuyor. Ben tek kelime etmiyorum. “Diğeri de Almanya'ya taşınmış.” Ölen herhâlde Servet amcadır.

Tuz istemeden daireme geri dönüyorum. Suratına bakamadım bile. Çok çirkindi. Dünyanın en çirkin insanı buradaymış meğer. Dünyanın en çirkin insanını ben doğurmamışım. Oh!

Şimdi Sadece Şiirlerde Sevda Deniz Karalı

içi boşalabiliyormuş sarılmaların bile
kollarınızı yine sarıyorsunuz
kokusunu yine alıyorsunuz
göğsünüz, saçlarınız, birbirinize karışmalarınız
yine aynısınız, ama o kadar
-çünkü bu kadardı hikâyeniz
o öyle demişti-
ve sonrası sarmaş dolaş, zihniniz bomboş bir an
sarılmak, derdiniz aslında, böyle hissiz
böyle hiçbir yerinize dokunmasına izin ver-
mediğiniz
bir temas mı?
olmamalı
ama öldürüyorsunuz
-kalbiniz kırıla kırıla belki-
çünkü çok fazla gün ve ay ve bulutlar geçti
ve siz çok fazla kere sarılıp
çok fazla kere belki de aynı durakta ayrıldınız
ve ne çok ağladınız
ama ne çok ağlayıp ne çok şiir yazdınız
çünkü öyleydi içiniz ve öyle geçiyordu günleriniz
geçirebilmenin yolunu bulmuştunuz

-hissetmekti bu, düşe kalka-
ve hissetmiştiniz hepsini gelenlerin
içinize, dışarıdan, belki bizzat ondan gelenlerin
hepsiydi bunlar
ve bir hayatı oluşturmuştu,
çünkü hayatınız, o zamanlar, oydu
çünkü sevmiştiniz ve ilk defaydı bu
ilk defa.

şimdi aynı şeyleri
bambaşka bir kadına
yeniden hissetmeyi bekliyorsunuz
yeniden, ve ilk defa
hiç değilse şiirlerin hatırına.

Genli Kozmos

BU DÜNYAYA SİĞMAYANLAR

Kulenin Dibinde Çay Ben Olaydım

Çağdaş Ekin Şişman

Kuledibi'nde bir çaycı var. Oradayım bir yaz sonunda. Akşam çayına oturmuş insanlarla dolu masalar. Bir cumartesi akşamı bu akşam, yaz bitmiş, eylül ortaları. Havalarda henüz soğumamış adamakıllı. Çay bahçesinin duvara yakın kısmındaki masalardan birinde iki kişi oturuyor karşılıklı; bir kadın, bir erkek. Ne zamandır oradalar belirsiz. Neden gözümün onlara takıldığı ise benim için aşikâr. Size de söyleyeyim. En azından bir bardak çayın biteceği kadar zamanın geçtiğini, kadının boş bardağından anlayabiliyoruz. Erkeğin de önünde bir bardak var; ama gelin görün ki dolu. Yani ya yeni söylenmiş ya da hiç içilmemiş. İşte bu bir soru.

Kılıklarında ferah bir şıklık var. Ferah, alçak gönüllü ve alt-orta sınıflı bir şıklık. Konuşmuyorlar. Ama huzurlu bir sessizlik değil bu; bir küslük de değil. Konuşmuyorlar ya da henüz konuştuklarını ben görmedim; ama, konuşmuşlar, bundan neredeyse eminim. Kısa ya da uzun bir konuşma geçmiş aralarında. Yeni bir konu da değil ha konuştukları. Yeni bir mevzu ortaya atıldıktan sonra ki o sorularla, meraklarla ya da şaşkınlıkla, yargılarla dolu, hareket hâlindeki bir sessizlik değil bu sessizlik. Bu çiftin sessizliği o kadar uyuşuk, o kadar bez-

gin bir hâlde ki... Çok konuşulmuş bir konuyu yine konuşmuş olabilirler mesela. Yılmışlar belki. Daha önce o kadar çok açılmış ki mevzu, giderek cümleler, kelimeler azalmaya başlamış. Bu defa iyice kısalmış, özet geçilmiş mevzu. İlerlemiyor, varmıyor, büyümüyor, sonuçlanmıyor. Aynı sözcükler aynı ağızlardan çıkmaktan usanmış, artık bile isteye çıkmıyorlar. Sözcükler de dişlerin arasına bu çift gibi karşılıklı oturmuş susuyorlar sanki. Sözcüklere hak veriyorum.

Yanlış anlaşılmasın. Bir mola gibi de değil susuşları. Konuşmaya şimdilik bir virgül koyuldu da devamı başka zaman, başka bir yerde gelecek gibi değil. Gelmeyecek. Alıştıkları bir şey var sessizlikte. Alıştıkları bir ritim var yarım yamalak kurulup hevesi kaçmış cümlelerde. Sevmedikleri ama alıştıkları. Aman sanki sözcükler de onlara bayılıyorlardı! Bir rutinin ortasına oturmuş bu iki kişi, oturmuş bekliyorlar zamanın akıp gitmesini. Bence de şahane bir yaz sonu aktivitesi. Çok rahatsız oluyorum.

Kadın yeni bir çay söylemiyor. Söyleyip söylememek arasında bir tereddüt de sezilmiyor hareketsizliğinden. Bardak ilgisizlikten kendi kendini çatlatacak, kadının umrunda değil. Tamam, insan yalnızca tek bir çay içmek isteyebilir elbet.

Öylesine söylenmiş ve öylesine içilmiş de olabilir. Peki ya diğeri? Erkeğin durumu daha anlaşılmaz. Önünde dopdolu bir bardak duruyor ve o çayın içilip içilmeyeceği anlayamıyor. İçilmeyecek bir çay niye söylenir? Öylesine mi? Öylesine söylendiyse bir çay, öylesine içilebilir ya da öylesine içilmeyebilir mi yani? Erkek ne çay kaşığıyla oynuyor, ne eli ne gözü bardağa gidiyor. İçmek istemiyor mu yoksa istiyor ama içmiyor mu? Anlayamıyorum.

Ben kendi çaya gereken özeni gösteriyorum tabii bu sırada. Bittikçe yenisini söylüyorum. İktisadi hesaplarıma uymayacaksa, almasınlar diye bardağı elimde tutuyorum vs. Bu küçük ama mühim hesaplar rutin benim için; çifti izlememe engel olmuyor. Ne yapmaya çalıştıklarını anlamak için beden dillerine yoğunlaşıyorum bu sefer. Birbirlerinin gözlerinin içine bakmıyorlar mesela. Birbirlerinin üzerlerine başlarına, omuzlarından arkasına, yan masalara, gelip geçene bakıyorlar. Ama hiç acele etmeden ve birbirlerinden asla kaçmadan. Bazen göz göze gelmemek için o çok saçma ve çok ustaca yapılan küçük oyunlar yok. Birinin, öteki fark etmeden onun yüzüne bakma çabası da yok. Kaçan yok, kovalayan yok.

Garson gelsin istiyorum. Gelsin de çayı bitmiş olan kadına "Bir tane daha ister misiniz?" diye sorsun. Çifti bu tuhaf sessizliğin içinden ancak o çıkarabilir. Şu

Türkisches
Café
(1914)
August
Macke

an, biri bitmiş, diğeri dokunulmamış iki çay bardağının giderek artan gerginliğine son verebilecek tek kahraman garson benim gözümde. Ama gelmiyor. Kör müsün be adam, bitmiş işte bardak, gelip sorsana! Çifti herhangi bir şey yapmaya itecek hiçbir sebep yok ve hasıl olmuyor. Delirmezsün de ne yaparsın?

Ben mi gitsem acaba? Gitsem ve... Ne bileyim çakmak istesem? Erkek sigara içiyor, çakmakları var biliyorum, gördüm. Ben de oturduğumdan beri birkaç sigara bitirdim ve çakmağım da var ama bunu onların fark ettiğini sanmam. Diyelim ki gittim, çakmak istedim, verdiler. Sonra ne diyeceğim? Beyefendi niye çayınızı içmiyorsunuz mu diyeceğim? Bir çay daha ister misiniz hanımefendi mi? Bunlar saçma, söyleyemem. Sadece çakmak isteyebilirim, o da neye yarar? Tek kelime etmeden uzatacakları ve beş saniye içinde geri vereceğim bir çakmak yüzünden bu muntazam sessizlik baloncuğunu patlatamam. Vazgeçiyorum. Çakmak planım daha tasarım aşamasında suya düştü. El mahkûm, artan gerginliği ve baloncuğu seyretmeyi sürdürüyorum. Nasıl bu kadar güçlü olabiliyorlar anlamıyorum. Bu hâlleri, bu sessizlikleri bir dokunuşla yok oluverecek türden bir baloncuk değil belli ki. Alabildiğine esnek bir baloncuk bu. Evet. Büyük korkulardan, kaygılardan uzak gibiler. Belki yılgınlıkları bol; ama onları şaşırtabilecek kudrette bir durum ender bulunur cinsten olsa gerek. Ben bunlardan korkmaya başladım.

Korkumdan mı sezgilerimden mi bilmem ama algım baloncuktan dışarı doğru kayıyor bir anda. Kulenin dibinde duran iki kişiye ilişiyor gözüm, bir kadın bir erkek. Bir de bebek arabasında bebek var. Yani üç kişi duruyor demeliydim. Ama bebek kişisi durmuyor, yani iradi değil onun duruşu ya da gidişi. Neyse. Erkek, bebek arabasını tutarak kulenin dibinde bekliyor. Kadın bu tarafa doğru yürüyor. Açık mavi, bol paça kot pantolonu, silme parlak taşlı kemeri ve boya olduğu su götürmez sarı saçlarıyla baloncuga doğru yaklaşıyor. Ne oluyor? Demeye kalmadan bir keyifli "Merhaba!" ile selamlıyor oturan çifti. Münasebetsiz! Onlar da aynı keyifle olmasa da parlak kemerin selamına karşılık veriyorlar. Tanıyorlar belli ki. Ama hoşlandıkları biri mi değil mi orası şüpheli. Yeni bir gerilim, yeni bir baloncuk mu gelecek bu zoraki selamlaşmanın ardından? Yok, herhangi bir yeni aksiyonda bulunmuyorlar. Parlak kemer oturacak mı? Korkum da sezgim de uyuşturmuş şu an, bilemiyorum. Masaya davet etmediler mi acaba? Etmesinler bence de. Kessin muhabbeti gitsin! Tepelerinde dikiliyor aptal aptal, arkası da dönük, söylediklerini tahmin etme

şansım sıfır! Bir şey olsa bari! Bir eyleme geçse biri! Çakmak! Çakmağı şimdi mi istesem? Yok o kötü fikirdi. Garson! Haydi tam sırası! Niye gelmiyor bu insanların masasına? Ben mi çağırırsam garsonu? Olmaz ki ben daha yeni söyledim altıncı bardağı, ne diyeceğim? Taksi mi bu? Öndeki masayı takip et mi diyeceğim garsona? Parlak kemer, çözümlenmeye çalıştığım baloncukçu bulanıklaştırmaktan başka bir halta yaramadı. Şeytan da bana o sırada tut kemerinden ve salla yüzüne parmağını, "Hanım hanımım, çekil şuradan be, rahat bırak insanları!" diye bağır diyor, bağır da rezil et kadını. Ama efendiliğim dinlemiyor şeytanı. Parlak kemere bilendiğim bu birkaç saniyenin ardından en istemediğim şey... Hayır! Oturan kadın dile geliyor. Sus! "Hesabı isteyelim." "Hayır! İstemeyin, isteyemezsiniz!" diyebilseydim keşke ama boğazım düğüm leniyor. Hüsrân içindeyim. Size yazıklar olsun!

Gözlerimin önünde hesaplarını ödüyorlar.

Ve işte gittiler. Parlak kemer ile. Vay be! Ne o derin gerginlik ne o sakinlik ne

güzelim baloncuk... Biri boş, biri dolu iki çay bardağı kaldı geride. Ve ben hüsrân içinde. Masaya gelişle gidişi hiçbir işe yaramayan, hesabı alırken alelade bir tavır takınan garsona ne demeli peki! Kifayetsiz herif! Takdir edersiniz ki, yani ben hâliyle çok fena sinirleniyorum ona. Hırkımdan kendimi tutamayıp ben de istiyorum hesabı. Haydi bakalım!

"Bakar mısınız?" "Pardon!" "Beyefendi, bakar mısınız?"

Duymazdan geliyor, şu uyanığa bakar mısınız!

"Haydi alsana benden de hesabı!"

Bu son cümlede bağırışım ve her nasılsa ayaktayım. Bir an göz göze geldik garsonla. Düelloya davet eder gibiydi bence. Son bir yudumda bitirdi elindeki sodayı ve çöpe attı. Çöp çok dolu değilmiş herhâlde, biraz ürkütücü bir ses çıktı kutudan. Ağır adımlarla bana doğru geliyor. İyice yaklaştı. Benimle bir hesabı var, anlaşıldı. Tam karşımda durduğunda tek hareketle elimi kış cebimdeki cüzdana attım. "Doksan lira." diyebilirdi sadece. Öderiz.

KİLOMETRELERLE İLKER ÇALIŞKAN

*Orpheus birden bir çılgınlık etti, boş bulundu,
ölüm tanrıları bağışlamasını bilseler,
bağışlanır bir çılgınlıktı bu.
Vergilius*

7

“Bir gürültü ancak bir başka gürültüyle susturulur.” diye mırımlandı Cihan. “Bu budur. Çivi çiviye söker.” Boğazındaki acı tat kaybolmadan epey önce, dudacağının sol kenarındaki gençlik yarasından salyası akar akmaz, bir an, ekiptekilerin sabahleyin Çaylak’tan alıntıladıkları “Sessizlik, iki nota arasındaki boşluktur.” sözünü hatırladı. Tam şu an, gece kulübünün pasaklı fayanslarına kattığı renkle burun burunayken boş olan tek şey midesiydi. “Şarkıcıyı polis yaparsan...” diye geçirdi içinden. Aslında adam keman mı opera mı bir bölümden mezunmuş. Neyse ne.

Ağzında biriken tükürüğünü ön dişleriyle ısırdı. Çokbirşeyanlamışgibiuzunuzunsusmuştekiptekiler. Ona soracak olursanız, amma boktan laftı. Eğer ona soracak olursanız, göt kadar yerde, bu boş boş konuşan adamla henüz karşılaşmadığı için kendini şanslı sayardı. Sadece arada sırada, karakolda bir o yana bir bu yana koşuştururken, telsiz seslerini susturan şarkıları duyardı. Herhalde Çaylak’tan geliyordu. Müzik okumuş ya. Neyse ne. Tuvaletten çıkıp, dans eden topukların hipodroma çevirdiği piste dönerken müziğin duvarlara ve midesine çarpışını duydu Cihan. Keyfi yerindeydi.

Bugün evde kalıp yarınki operasyon için dinlenmesi daha iyiydi belki ama dün den beri beyninin içinde faylar çatırıyor, topraklar yarıyorken iyi bile dayanmıştı. Dün akşam bir protesto ya müdahale etmişlerdi ve onun canını sıkıyan ne eylemcilerdi ne de “eylemi dağıt” emri. Meydanı dolduran kalabalığın meydanlardan taşan sesi yüzüne ilk çarptığında, annesinin rahminden fırladığı anı duyacak oldu: “Hayır, siktiğimin yerinde siktiğimin faşistini sittinsene protesto edebilirsin. Bunda bir şey yok ki. Ama niye götünden solur gibi aralıksız bağıryorsun? Niye?” Evininkapısınıçarptığıgibikaçıpkoştugukulüpten, şimdi kafasının içindeki uğultu dinmiş bir vaziyette ayrılıyordu. Keyfi yerindeydi.

Kafasındaki depremlerden kalan son yeryüzü şekillerini de son ses müzikle yerle bir edebileceğini, daha ilkokula giderken keşfetmişti. “Bu budur. Çivi çiviye söker.” Aynı şeyi koşarak ama hep koşarak, kilometrelerce koşarak da yapabileceğini ise lisenin başında öğrenecekti. Şimdi koşuyordu. Şimdi iyiydi. Şimdi, ipler elindeydi.

6,5

Sadece uykusuzluktan değil, kara kara bulutlardan da olacak, alarm çu-

buğunun genişliği kadar aralayabildiği gözleriyle bir süredir ekranda doğru kaydırmayı yapabilmeye uğraşıyordu. Buluşma yerinin merkezden dört kilometre öteye alındığını bildiren mesajı idrak edince, susturamadığı telefonunu fırlattığı gibi çıktı evinden. Daha yarım kilometre kadar gitmişken varış noktasını onun için yakınlaştıran şey, köşeyi döndüğünde önüne kıran ekip arabası oldu.

Bir an, koşarken aldığı tüm nefes yanaklarını şişirdi.

Bir an, tek duyduğu damaklarına değen nemli hava oldu.

Direksiyondaki, ani fren için özürler dilerken “Önüne baksana göt lalesil!” diye verdi nefesini Cihan. Değişen buluşma yerine gecikmemek için yaptığı hız bir anda kesildiğinden, ayaklarının ve baldırlarının hızını şimdi gözleri taşıyordu. Onları soluklandıracağı yeri ararken “Bir şarkı patlat be Ege!” çağrısı geldi arka koltuktan. “Havamız değişsin.” Şimdi... Tüm hipodrom ayaklar altındaydı.

Plan basitti. Bir aydır peşinde oldukları adamlara, artık hiçbir kaçış deliği bırakmamak adına hem yerin altından hem yerin üstünden eş zamanlı saldırılacaktı. Bu plandan Cihan’ın payına kanalizasyon ve Çaylak düşmüştü. Arabayı üç ayaklı, eski su deposunun altına çekip dağıldılar. Cihan bir adım önde, Ege bir adım geride, siyah ve ağırlaşmış bulutların altında başladıkları yürüyüşlerini kanalizasyonda sürdürdüler. Ege sessizlikte çıkan vıcık sesleri duyunca “Suyun her türlüşünü severim. Deniz çocuğuyuz tabii...” deyip gülümseyiverdi. “Şşşşt!”

dedi Cihan. “Sus bi!” Ege, gözleri ayaklarında, sebepsiz yere patlayan bu adama tam yükselecekken kurşun sesleri onu durdurdu. Kırk metre kadar ileride bir düzine kadar gölgenin onlara doğru büyüdüğünü gördü. Cihan’ın silahını çoktan eline almış olduğunu gördü. Cihan’ın tabancasından çıkan kurşunları gördü. Kurşunların karanlığı delişini gördü. Sol eli silahında sağ kolu Cihan’ın göğsünde, bir hamlede ikisini de metal şebeke borusunun gerisine yasladı. Bu o kadar hızlı gerçekleşti ki duvara çarpan vücutlarından tok bir ses çıktı, vücutları duvardan sekti ve tekrar duvara çarptı. Kaburgaları çarptığında ikisi de soluksuz kaldı. Bir an, Cihan yüzünü Ege’ye döndü. Bir kurşun metal boruya çarptı. Bir an, Ege’nin gözlerine baktı. Bir kurşun daha. Ege’nin sol kaşından fişkıran kanı fark etti. Bir kurşun...

o

“Bir tur daha!” diye bağırdı koç. 500-500 gidip gelmeleri on turu bulmuştu zaten. Yukarı doğru hız alıp tekrar daldılar, suyun altında göz göze, koça küfrettiler Cihan ve Kerem. Güldüler. Onlar gülünce yukarıya bizim sayamayacağımız kadar baloncuk çıktı.

Cihan liseye başlar başlamaz okulun havuzuna da kaydoldu. Suda karanlık bir taraf buldu; sesleri susturan, düşünmeden düşünmeyi sağlayan bir taraf. Su iyiydi. Suyun altında, iyiydi.

Tabii, çocukluktan beri ayrılmadığı Kerem olmadan olmazdı. İkisi birlikte büyürken, şeylerle nasıl dövüşeceklerini

de birlikte öğrenmişlerdi. Suyun altı, karadaki yüklerini alabora edebildikleri tek yer olmuştu. İçlerindeki bir kulaca bin kulaç duyurmak istediklerinde kendilerini buldukları yer, yine burasıydı. Kerem, tek beş yüz metreyi aldıktan sonra birden dibe daldı, Cihan da merakla peşinden. Kerem'in bel çukurundan kalçasına uzanan ince çizginin bir sağa bir sola kavislerini izledi. Aşağı doğru hız almak için önce ayaklarını birleştirip diz kapaklarını iki yana açışını, ardından ayaklarının tabanlarını yukarıya itip kendini dibe doğru fırlatışını gördü. Biraz ilerledikten sonra yine aynısını yaptı ve sonra yine ve dibe, daha dibe. Cihan, fayanslara bir avuç kala onun önüne geçebildi. Göğüs kafesleri birbiri üzerine inip kalkarken, su kapkaranlıktı. Afallamıştı. Suyun altına, buraya, vücutlarının taşıdığı öfke dışında bir şey getirebileceklerinden haberi yoktu. Bir nefes Kerem'in dudakları için, bir nefes Cihan'ın kaşları için durdular. Suyun altında da üstünde de bu bekleyişe yabancıydılar. Tanıdık bir şey bulabilmek için geri kalan tüm soluklarıyla beraber yumruklarını da kullandılar. Hızla yukarı yükselirken ağızlarındaki tuz ve kan tadında neyi aradıklarını unuttular.

0,5

Yarım saniyelik bir anda, Cihan toplayabileceği bütün sessizlikleri aralarına koydu. Ege'nin ağızı ne kadar açıldıysa Cihan'inki o kadar sustu. Ege dur durak

bilmeden, dört nala anlatıyordu ve Ege anlattıkça Cihan dinleyebilirdi. Sonunda Ege'nin tüm nefesini tükettiğini zannetmişti ki o yarım saniyede "yu-ka-rı" sesini duydu. Ege, Cihan'ı elinden kavradı ve bir kez daha bağırdı: "Yukarı!" Ege önde, Cihan arkada şebeke kanalından yeryüzüne doğru çıkarırken şehir, altında tuttuğu boklarla tepesindeki yağmuru aynı anda üstlerine boca ediyordu. Cihan kısa bir süre, peşlerinde oldukları şu bir düzine adamdan şimdi niçin kaçtıklarını idrak edemedi. Tıpkı biraz önce Ege'nin tüm şarjörünü metal boruya boşalttığını, borunun bağlantı yerinden parçalandığını ve o borudan kopan paslı bir parçanın Ege'nin kaşını yaraladığını fark etmediği gibi. Kovaladıkları bu adamlar, Ege'nin ve Cihan'ın arkasına saklandığı boru parçalanınca çatışmadaki kalabalık taraf olduklarını anlamışlardı. Ege ise onların çok; kendilerinin iki kişi olduğunu çoktan sezdiği için bu kaçış yolunu açmıştı ama öngöremediği şey, yukarı tırmanırken tuttuğu eli, şimdi yan yana koşarken de bırakmak istemeyebileceğiydi.

Eski su deposunun altındaki arabayı kendilerine siper edebildiklerinde yedek şarjörleri tükenmek üzereydi ve bunu az çok kestiren arka taraftakiler giderek yaklaşıyordu. Konuşmaya hiç gerek duymadılar, tereddüt etmediler. Tabancalarını üç sacayaklı, eski su deposunun altına doğrulttular. İşe yarayacağını umarak gözlerini yumdular.

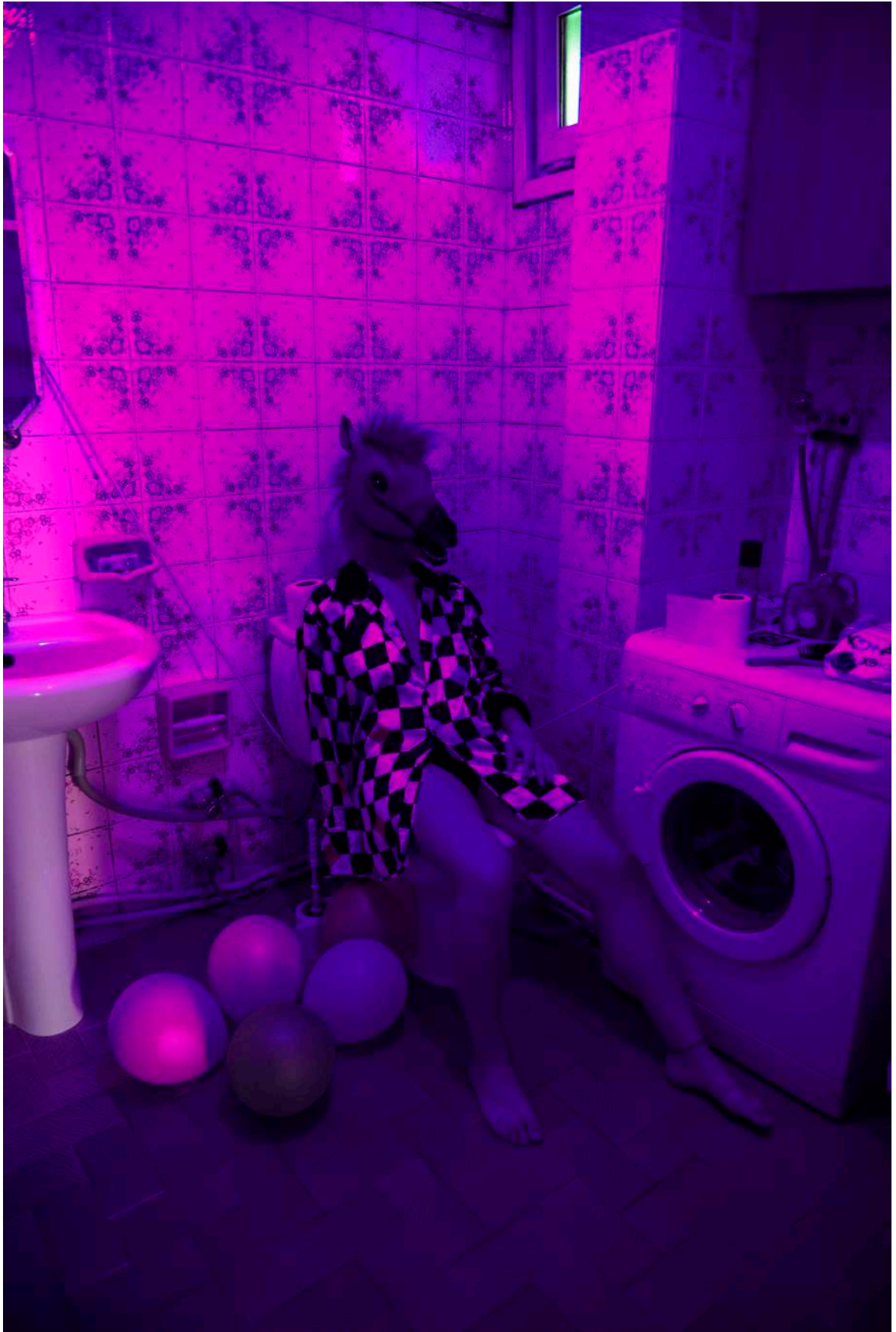
A Horse With No Name

Ayaz Yıldız

Rast Gele

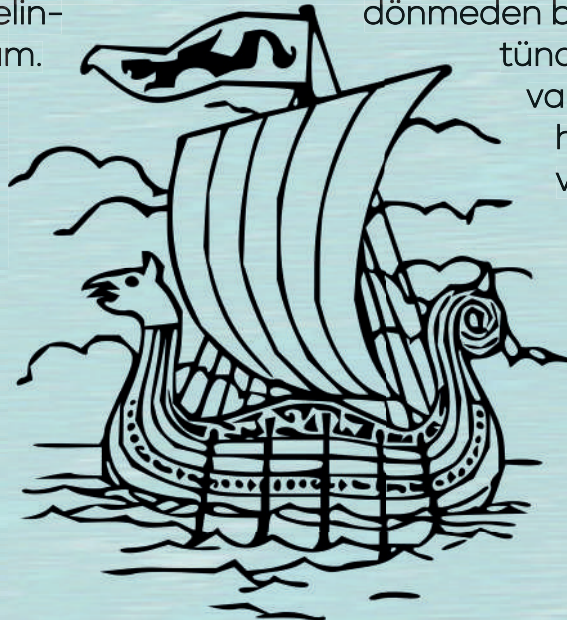
Özden Selim Karadana

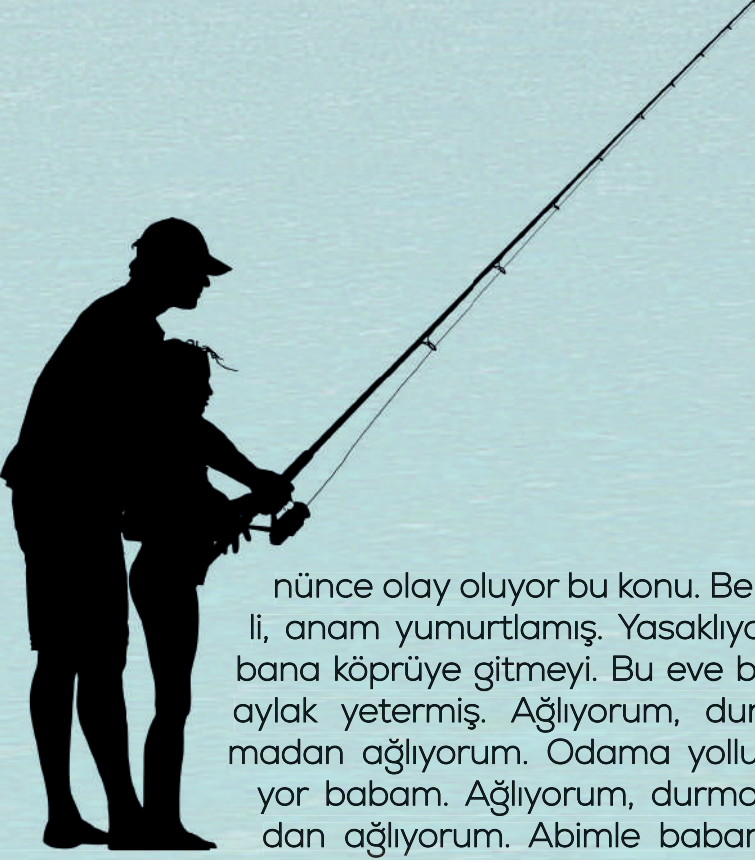
Fatih'te doğup büyüdüm. Yürekli ailesinin son çocuğu, tek kızıyım. İki de abim var. Büyük abim Orhan'la yaş farkım çoktur. Ondandır herhâlde, pek muhabbetimiz olmadı hiçbir zaman. Babamla birlikte Kadırga Hamamı'nda çalışırlardı. İşten geç gelirdi, pek görmezdim, izin gününde de evde olmazdı. Evlendi gitti sonra, ondan sonrası bayramdan bayrama... Ama küçük abimle bir başka. Cemil abimi çok severdim, çok severim. Canımdır o benim. Aylak Cemil derlerdi mahallede, babam da öyle derdi. Çok uğraştı onunla ama fayda etmedi. Farklı dünyadandı o, kalbi başka, dili başka. Çok severdi beni.

Ben büyüdüm, okula başladım. Sokakta oyun oynamak yasak. Ya ödev yapardım evde ya da anama yardım ederdim ev işlerinde. Balık ayıklardık devamlı. Anam bıktı bir süre sonra, iyice bana devretti ayıklama işini. Cemil abimin gelmesini beklemekle geçirdi bütün günüm. Gelince havalara uçardım. Her gece yatmadan hikâyeler anlatırdı bana. Okyanuslar, kaptanlar, korsanlar, dev balinalar... Bir gece dayanamadım, "Beni

ne zaman alcan yanına?" dedim. "Biraz büyü, alıcam elbet." dedi. Ben uzun süre büyümeyi bekledim.

Bir hafta sonu uyandırdı beni, hava daha aydınlanmamış. "Hadi kalk gidiyoruz." dedi. "Kalın giyin." Ben nasıl heyecanlandım anlatamam, kalbim güp güp. Tutuşturdu elime bir kova, diğer elime ağır bir poşet, çıktık yola. Belki bir saat yürüdük ama laflamaktan çok çabuk geçti. Vardık Galata Köprüsü'ne, hava aydınlanıyor. Bir sürü insan, hepsi hazırlık yapıyor. Abim de çıkarttı malzemelerini, verdi altıma bir tabure. "Ben de tutacak mıyım?" dedim. Önce izleyip öğrenecektmişim. Her detayı öğrendiğimde bana olta alacakmış. O zamana kadar midye açıp yem takacaktım. Çok istiyorum ama çaktırmıyorum. Abimin yanındayım ya canıma minnet. "Rast gele!" diyor atıyor oltasını. Attığını çekiyor maşallah, lüferler, istavritler, tekirler. Öğretiyor bana bir bir. Eve dönmeden bir kısmını satıyor yol üstündeki lokantaya. Ama kovamız dolu yine de. Anam hiç hoş karşılamıyor kovayı. "Madem tutmaya başladın, ayıklamasını da öğrencen o zaman." diyor. Akşam babam işten dö-

nünce olay oluyor bu konu. Bel-
li, anam yumurtlamış. Yasaklıyor
bana köprüye gitmeyi. Bu eve bir
aylak yetermiş. Ağlıyorum, dur-
madan ağlıyorum. Odama yollu-
yor babam. Ağlıyorum, durma-
dan ağlıyorum. Abimle babam
tartışıyorlar, duyuyorum. Sonra
geliyor yanıma. “Ne ağlıyon kız? Yasak-
ladı diye mi ağlıyon? Her yasağa boyun
eğiyorsan ben de sana ağlamayı ya-
saklıyorum o zaman. Bana çok mu izin
verdiler sanıyorsun. İzin verilmez, alınır.”
diyor. Duruyor gözyaşım, sarılıyorum ko-
caman.

Anamı kafalıyoruz, gizli gizli gidi-
yorum. Babam elimi kokluyor, o kadar
yıkamama rağmen yine de midye ko-
kuyor. Bağırıyor, çağırıyor sonra “Ne
bok yerseniz yeyin.” diyor. Hafta sonları
birlikte kalkıyoruz abimle. Hafta içi de
okul bittiği gibi soluğu yanında alıyo-
rum. Hangi mevsimde, hangi havada,
hangi saatte, hangi balık olur hepsini
ezberliyorum. Artık abim söylemeden
uygun yemi takıyorum oltaya. Bu hep
böyle sürecektir sanıyorum. Her güzel şe-
yin sonu var diyorlar ya, yine haklı çı-
kıyorlar. Bir hafta sonu uyandığında

havayı aydınlık görünce ödüm kopuyor.
Abim beni almadan gitti sanıyorum.
Öyle de oluyor. Masamın üstünde adım
yazılı bir mektup, yanında abimin oltası,
üzerine kurdele bağlamış. “Aylaklık gün-
leri sona erdi.” diyor mektupta. Nor-
veç’e bir gemiye çalışmaya gidiyormuş.
“Veda edemedim, kusura bakma. Seni
çok seviyorum, her zaman da çok se-
veceğim.” diyor. Hadi rast gele. Her do-
ğum günümde mektup yolluyor, bazen
fotoğraf da koyuyor içine. Elinde koca-
man bir balıkla, “Bak, bunun adı Mori-
na.” diyor.

Abim gittikten sonra hiçbir şey
eskisi gibi olmuyor. Soyadımız bana
oldum olası komik gelmiştir. Beş kişilik
bir ailenin tek Yürekli’si evden ayrılınca
içimdeki ışık sönüyor. Bir yıl hiç dokun-
muyorum oltaya, yas tutar gibi. Sonra
bitiyor yasım, soluğu Galata’da alıyo-
rum yine, bu sefer tek başıma. Babam
kabullenmiyor bunu. Kız başıma köp-
ründe işim ne. Kırıyor abimin oltasını.
Başka olta alıyorum. Onu da kırıyor. Bir
tane daha, bir tane daha... On sekiz ol-
duğum hafta istemeye geliyorlar eve.
Rıza diye bir delikanlı, babamın ha-
mamda çalışmış zamanında, çok mert

çocukmuş, çalışkanmış. Yanında da bir arkadaşı, ana baba yok. Verdim gitti diyor babam. Veriyor, gidiyorum.

Rıza, mert adammış harbiden. Hatta fazla mert. Bizim evde her şey gizli kapaklı yapıldı. Bu her şeyi anlatıyor bana. Hırsızım ben, diyor. Babadan hırsız. Yedi yıl önce hapse atmışlar babasını, peşine de şişlemişler. Babasını satan adamı öldürmüş, kapatmış defteri. Merak etme, diyor. "Ben ne hapse gireceğim, ne öleceğim. Babamın yaptığı hatayı yapmayacağım." Merak ediyor muyum bilmiyorum. Her gece katil bir adamın yanına yatıyorum. Garip bir şekilde de hiç huzursuz olmuyorum. Dışarda çatık kaşlı Rıza, karşına çıksa yolunu değiştirirsin. Evde eser yok o hâliinden. İki farklı adam dersin. İyi bakıyor bana, bir dediğimi iki ettirmiyor. Tek bir şey hariç. Tek başıma evden çıkmam yasak, ya Rıza'yla ya hiç. Çünkü güvenli değilmiş. Abim yok yanımda, boyun eğiyorum.

Çok geçmeden hamile kalıyorum. Kendim çocukken, çocuk doğuruyorum. Can'ım doğuyor, beş kilo, kıpkırmızı yanaklı. Gözleri, burnu aynı babası. Kaderi benzemesin diye dua ediyorum. Oyun

oluyor bana oğlum, evcilik gibi. Neşeleniyorum. Rıza bir video kamera çalmış, daha kimselerde yok o dönem. Can'ı çekiyorum bol bol, ilk adımını, ilk kelimesini. "Meme" diyor devamlı. Nasıl iştahlı. Üç yaşına kadar meme emiyor. Can doğduktan sonra çabuk geçiyor günler. Garip bir şekilde çok çabuk alışıyorum yeni hayatıma, Rıza'nın karısı olmaya. Gömlekten kan lekesi nasıl çıkar, pansuman nasıl yapılır, her gece tavşan uykusu...

Can'ım okula başlıyor. Okusun istiyorum, bizden farklı olsun kaderi. Can yokken sıkılıyorum evde bir başıma. Alt komşumuz Serpil ablaya gidiyorum hep. Örgü örmeyi öğretiyor bana. Durmadan örgü örüyorum, atkılar, bereler, eldivenler... Rıza'nın yoğun olduğu dönemler. Şehir dışında iş kovalıyor. Bazı haftalar üç-dört gün gelmediği oluyor. Yine o günlerin birinde geç geliyor eve, uyandırıyor beni. Ağzı leş gibi içki kokuyor. Gel konuşalım biraz diyor. Masada iki bardak rakı, iç hadi, diyor. O güne kadar ağzıma içki sürmemişim, o gündən sonra da sürmedim. İçiyorum. Kızı varmış Rıza'nın, iki yaşında, adı Müjde. Bursa'da bir kadından, adı Fulya. "Çok

gittim geldim, burada olmadığım da ordaydım. Bi bok yedim, yanlış ettim. Kapatım o defteri artık, gitmeyeceğim. Affet.” diyor. Hiçbir şey demiyorum. Bir bardak daha rakı koyuyorum kendime. Şaşıyor Rıza, bağırmiyorum, kızmıyorum, hiçbir şey demiyorum. İkinci de bitince “Kırıldım sana.” diyorum sadece. Aldattı diye değil. O alıstırdı beni, her şeyi konuşmaya. Ben istemedim. “Bundan sonra ne bok yersen ye, söyleyeceksin bana.” diyorum. Kafa sallıyor. Rıza’yı ilk defa ağlarken görüyorum. Çaresiz.

Dediğini yapıyor harbiden, hiç gitmiyor Bursa’ya bir daha. Yıllar geçiyor, kızı Müjde aramaya başlıyor bazı geceler. Olmaz böyle, diyorum. O günahsızın suçu ne. Git yap babalığını, kızı düşman etme kendine. Gidiyor ara ara, kalmandan dönüyor. Can liseye gidiyor ama akli hiç okulda değil. Huzursuz oluyorum bu duruma. Üniversite okuyca sen, bizim gibi olmıyca, diyorum, hiç oralı değil. Dayısına çekmiş belli, aklının dikine gidiyor. Babasına özeniyor. Onun

gibi yürüyor, onun gibi oturuyor, onun gibi kalkıyor, onun gibi giyiniyor. Ama bir görse dışardan kendini, nasıl eğreti duruyor. Olmadığı kişi olmaya çalışıyor. Liseyi bitirdiği gibi babasının izine gidiyor. Rıza’ya kaç kere dedim, bırak dedim, kıyma çocuğa. Sen karışma, diyor. Babasının oğlu olan Rıza, Can’ı da babasının oğlu yapmaya çalışıyor. O öyle adam değil, anlamıyor.

Bir adam beklerken, iki adamın yolunu bekliyorum artık. Epeydir elim gitmiyordu, Can’la tekrar başlıyorum pansumanlara. Rıza’ya bir şey olmadı, olmazdı da biliyorum ama oğluma bir şey olacak diye ödüm kopuyor. Bir gün karşısına alıyor beni Rıza. Fulya vefat etmiş, kanserden. Ne yapalım diye bana soruyor. Al gel, diyorum kızını, “El kapısına muhtaç etme.” Bir de oğlu varmış Fulya’nın, başka adamdan. Onu sen bilicen artık, diyorum. “Ama almam evime.” Müjde geliyor eve, yerleşiyor. Bir bakışı var Rıza’ya, gençliğimi görüyorum.

Antigone: Ben Bitiyorum, Ben Başlıyorum!

Tuğba Nur Gökdemir

Bir yaz daha gelip geçiyordu, güz iyice kendini belli etmeye başlamıştı. Güz hüznün habercisidir derler, bu kasabayı bilmeyenler. Burada bütün mevsimler bir başka güzeldir. Bugün de en güzel günlerden biriydi. Güneş doğup bulutların arasında saklanmaya başladığında, küçük kız evinden çıkıp koşmaya başladı. Kiliseye gidiyordu. Vardığında kapıda rahiple karşılaştı. Rahip, küçük kızı gördüğünde yüzünde bir tebessüm oluştu ve sevgiyle onun başını okşadı. Sonra kilisenin kapısından içeri girdiler. Kasabadaki diğer insanlar da buradaydı. Küçük kız bir köşeye ilişti ve az sonra dua başladı. Dua bitip herkes dağılırken rahip, küçük kızı yanına çağırdı. Ona bir kitap uzattı, küçük kız büyük bir heyecanla kitabı aldı. Rahip tekrar küçük kızın başını okşadı. Kız, kiliseden ayrılıp doğrudan her zaman gittiği tepeye çıkıp ağacının altına oturdu. Rahibin verdiği kitabı açtı. Tam okumaya başlayacakken çok eski ve yıpranmış bir mektup gördü. Başta tereddüt etse de mektubu açtı ve okumaya başladı:

Ataların, ya en büyük armağanındır ya da en büyük lanetin. Eğer köklerinde bir lanet varsa bunu devam ettirmek de yok etmek de senin ellerindedir.

Lanetlenmiş bir atanın soyundan geldiğim bu yeryüzünü, bana bir mezar olarak armağan ettiler zamanında. Oysa çocukken bir mezar neye benzer, bilmezdim. Küçük bir çocukken keleklerin peşinden koşar, her çiçeği bilirdim. Babasının eteklerinden ayrılmayıp onu türlü sorularla köşeye sıkıştıran yaramazın biriydim. Ona en çok Tanrıları, onların nerede olduklarını sorardım. O da bana yüksek bir dağın en tepesinde olduklarını söylerdi. Ben de her gece o

Oidipus and Antigone
(1825)
Aleksander Kokular

dağa tırmanıp onları gördüğümü hayal ederdim. Bir gece, yine küçük bir çocukken, uykuya daldığım esnada bir rüya gördüm. Bir ses bana sesleniyordu, sonra odama tüm ülkeyi aydınlatacak bir ışık doğdu. Bu Tanrılardan biriydi, biliyordum. Sonunda gelmişti. Bana dedi ki: "Sevgili kızım, dünyayı bir savaş alanı gibi görenler, bu evrende en çok kendilerini bilmezler. Sen kendini bil, kendini sev, yeryüzünde nefes alan her şeyi sev, adil ve merhametli ol, ruhunun sesini dinle güzel kızım. Çünkü o zaman benim sesimi de duyacaksın!" O zamanlar, her şeyden habersizken bu sözlerin manasını anlamamıştım. Neden uyarıldığımı çok sonradan öğrendim. Meğer, günah günahı doğurmuş; o günahtan da bir günahsız ben olmuşum. Erkekler türlü hırsların peşinden gidip kendilerini mahvederken en büyük acılara göğüs germek de kadınlara düşmüş. Bunu zavallı annem, babam ve kardeşlerimden öğrendim. Onlar en büyük günahları işlediler, en büyük acıları çektiler. Ama ben sadece Tanrı sözünü dinledim, kendimi bu savaşa kurban etmedim, zehirli köklerimden kurtuldum. En büyük yasalara karşı gelsem de kulaklarım yalnızca Olymposluların sözlerini işitti. İyi ki de öyle oldu. Artık ruhum özgür, artık bir yük gibi bu laneti taşımıyorum sırtımda. Öyle sanıldığı gibi bir karanlığa gömülmüş de değilim. Sevgilimin yüreğindeki ince bir sızı, kardeşimin gözyaşları, birilerinin en büyük

vicdan azabı olarak kalmadım bu yeryüzünde. Bana verilen bu kara armağanı kabul etmedim. En güzel tepelere tırmanıyorum, özgürce koşuyorum, kelebeklerle konuşuyorum, her gün yanınızdan geçiyorum ve en çok da sevgimi paylaşıyorum, gözlerimin içine bakıp asıl beni görebilenlerle! Ben bitiyorum, ben başlıyorum ama hiçbir zaman ruhumun sesini dinlemekten vazgeçmiyorum.

Küçük kız mektupta yazanlara bir anlam verememişti. Bin türlü düşünce içinde eve döndü. Kitabı bir kenara bırakıp mutfağa geçti. Çorbayı ateşte ısıtıp yeni uyanmış olan babasının yanına götürdü. Kaşığı kaseye daldırdı, önce biraz üfledi sonra da babasına uzattı. Bir taraftan hâlâ o mektubu düşünüyordu. Babası çorbayı içerken küçük kızına bugün gökyüzünün nasıl olduğunu sordu. Yıllardır küçük kız, babasının görmeyen gözleri olup ona gökyüzünü, yeryüzünü, insanları anlatırdı. Yine büyük bir hevesle pencereden bakıp babasına gökyüzünü anlatmaya koyulan kız, az sonra duraksadı. Uzakta bir kalabalık dikkatini çekti. Kalabalık yaklaştıkça gelenlerin bir grup asker olduğunu gördü. Babası meraklanıp ona neler olduğunu sorduğunda, kısa bir sessizlikten sonra ona gökyüzünü anlatmaya başladı ve askerlerden hiç bahsetmedi.

Güz hüznün getirir derler, bu kasabayı bilmeyenler. Keşke hiç bilmeseydiler!

Sana söyleyemediklerimi hatırlıyorum S.
Hiç unutmamışım demek ki, pırıl pırıl bana bakıyorlar, üzerlerine asırların tozu düşmemiş gibi.
Onları karşıma oturtup hasbihâl ediyorum şimdi.
Yaşanamamış bir şey o kadar uzun süre eksik kalınca,
artık gereği de olmuyor, derdim. Oluyormuş S.
Bir gün içindeki narı patlatmazsan, hayatının geri kalanı bir porselen fincanda yokluğun boşluğunu hissetmekle geçer derdim, doğruymuş S.
Tolstoy seven sen, bunu da bilirsin.
Tüm muhteşem hikâyeler iki şekilde başlar;
ya biri bir yolculuđa çıkar,
ya da şehre bir yabancı gelir.
Ve bu hikâyede, ikisi de,
yola çıkan da, şehre gelen yabancı da,
bendim.

Buzdolabının kapağında asılı o kalabalık bol kahkahalı fotoğraflarının arasına bunu da yapıştırmanı isterdim:
“İfade edilmemiş duyguların zaman aşımı yoktur.
Bir gün, bir porselen fincanla gelir, seni bulur.”

Aslıhan Altunel

Anımsıyorum

Yeni bir sayfa açıyorum yokluğunda.

Kalemi elime alıyorum, tekrar doldurmak için o boş ve beyaz sayfayı. Düşünüyorum saatlerce, bulamıyorum.

Eski sayfalara bakıyorum sonra, ne de güzel yazmışsın her şeyi tane tane...

Gülüşünü anımsıyorum, gözlüğünün üzerinden şüpheyile bakışını anımsıyorum.

Sahilde hep oturduğumuz banka oturup köşedeki büfeden içtiğimiz karton bardaktaki çayı anımsıyorum.

Güzel günlerimizi sevgiyle ve kahkaha ile anıyorum.

Tek başıma...

Beraber oturduğumuz sohbet ettiğimiz köşedeyim yine.

Seni sen yapan her şeyi kalbime ekleyerek. El sallıyorum güzel ruhuna.

Sen bende yaşamaya devam ederken teşekkür ediyorum varlığına.

Tek başıma...

Kahkahayla...

Koray Can Yanaşık

İSTİFA MEKTUBUM HAKKINDA

YAHYA ALTUN

İstifamın ilk adımını ilk iş günümde atıyorum. Ne iş olsa yaparım. İki yıl çalışır çıkarım. Bir şekil yurtdışına kaçarım. Neresi önemli değil, yurtdun herhangi bir dışı. Hangi dışı olduğu en yakın zamanda planlanmalı. Öncelikle derhal para bulunmalı. Paranın oranına göre açılıyor sınırların kapıları.

Maaşım asgarinin bir tık fazlası. Henüz farkında değilim, nedir bu işin asıl piyasası. Yevmiye usulü para görmüş bu zamana kadar cebim. Asgari ücretin kaç olduğu ya da kaç olacağıyla ilgili meşgul olmamış hiç zihnim. Maaş alır almaz tak 30'a bölüyorum. Kaç çocuk tiyatrosu seansına; kaç gün anketörlük, garsonluk yapmama denk geldiğini hesaplayarak maaşımı tartıyorum. Elime avcuma sığmıyor maaşım. Artık ekonomi haberlerini daha yakından takip ediyorum.

Bitcoin, borsa, altın, gümüş...

Bitcoin fırtına gibi.

Bir hayatıma bakıyorum, bir kravatıma bir de aynadaki alnımın tam ortasına.

Çalışıyorum, uyuyorum.

Çalışıyorum, yoruluyorum.

Çalışıyorum, karşılığını alamıyorum.

Sonra rüyalarım da çalışmaya başlıyorum.

Bana nasıl yıkıldığını fark etmediğim bir dünya iş yükü. Evraklar, dosyalar, cevap bekleyen mailler. Bir de şu koku. İyi veya kötü değil. Bazı kokular

atmosferdir. Sizi iter, çeker, kabul eder. Ben bu atmosfere dahil olamıyorum.

Yok hayatımda bir heyecan, varsa yoksa yoğun stres ve kaygıdan bir titreme etkisi.

Bir hayatıma bakıyorum, bir kravatıma, bir de aynadaki alnımın tam ortasına. Bir şey fark ediyorum. Uzun zamandır gülmüyorum, güldürmüyorum.

Basıyorum tüm paramı Bitcoin'e, kazanmak değil tek maksadım, maksat heyecan olsun. Biraz kafam dağılsın. Hem olur da tutar, iki yıllık çok uzun vadeli planım altı ay gibi kısa bir vadede gerçekleşir ümidi.

Bir hayatıma bakıyorum, bir kravatıma, bir de aynadaki alnımın tam ortasına. Bir de artık telefona. Bitcoin bir aşağı bir yukarı ama genellikle aşağı. Hayatımsal bir grafik... İki yıllık çok uzun vadeli kaçış planım doların da yükselmesiyle altı yıllık çıkışı olmayan dayanılmaz bir plana dönüşüyor.

Bir hayatıma bakıyorum, bir kravatıma, bir de aynadaki alnımın tam ortasına. Önce kendimden istifa ediyorum. Sonra alıyorum bilgisayarı karşıma. Bir dünya cevap bekleyen mail. Bir sigara yakıyorum, yeni bir mail oluşturuyorum.

Kime: Sevgili Şirketimize

Konu: İstifa Mektubum Hakkında

Yetişkinlik Sanrıları 2

Gıcırdamalar

MÇ

Birazdan kaybolacak özgürlüğüm
yarın, bugün
dün, "E" harfini kaybettiğim gibi..
mevsimleri ve renkleri,
tahayyül edelim o da yeter..
zamanımız olsun,
kaybetmeye
düşünmeye ve fark etmeye
tahammül edelim o da yeter..
farklı olması lüzumsuz
kaybedebilirim herkes gibi

Birazdan güneş doğar
er ya da geç
ve ilginçtir elbet batar
yatar yaylı sünger,
gıcırdar insanın omurgası
tekerler durur, lastik kokar öyle sıcak
mıh gibi
özgürlüğümü satmama birkaç saat var
bir de dereler var,
aydınlık sabaha uyanırsak eğer
yol belki tersine akar

Telaşsız saatim hep kolumda
gıcırdamama birkaç saat var
şükrederek özgürlüğümü satacak kadar (!)
neyse ki zamanım var.

İstila

Sena Kuyucu

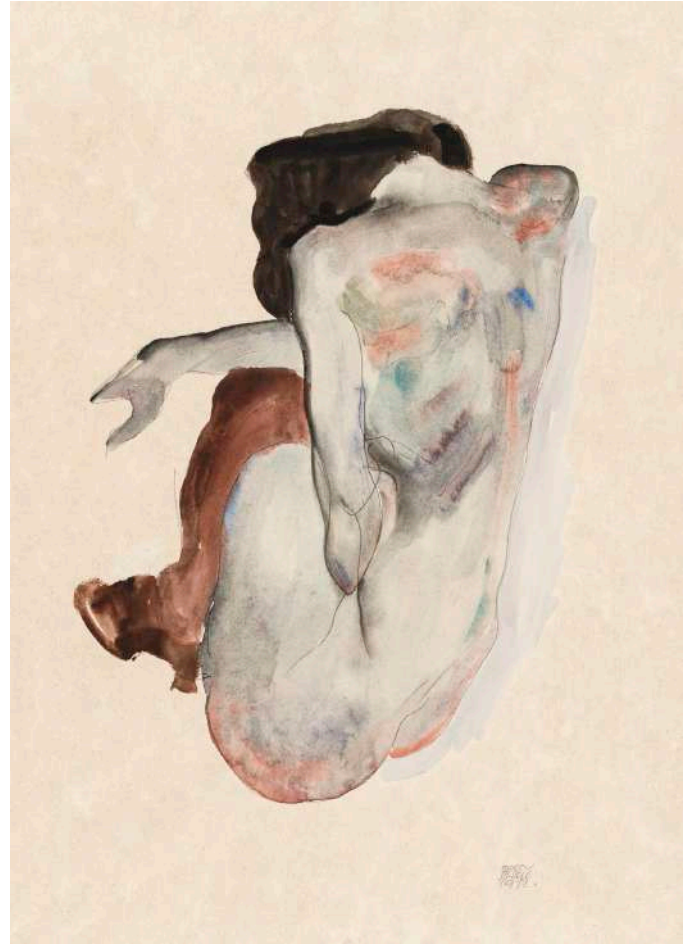
Renk: Sarı

Defne Kar

Olanlara inanamıyordu. Yaşlarını var gücüyle bastırmaya çalışırken bir taksici çevirdi. El ettiği ilk taksinin aniden durması ona acınacak hâlde olduğunu hissettirdi. Sesi titremeden nereye gideceğini söylemeliydi. Yutkundü. Keşke taksici bilseydi diye düşündü ya da sadece sürseydi, nereye gideceğini bilmeden. İki kelime zar zor çıktı ağzından. Taksici az da olsa mağduriyetini sezmişti belki de, cevap vermeden gaza bastı. Arka koltukta oturmuş, sağındaki pencereye dönük yüzünü, saçlarıyla kapatmaya çalışıyordu. Ağladığını gizlemeye uğraştıkça daha sesli hıçkırıklar kaçırıyordu dışarı. Böyle zavallı bir duruma nasıl düşmüştü? Onun suçu muydu bu nefret? Birilerini aramak istediye de, yapamadı. Başına gelenlerden utanıyordu. Zarar gören kendisiydi ama bunu da kendi hanesine yazıyordu.

Vardığında cam kapının önünde bir an durdu. Buraya daha önce hiç tek başına gelmemişti. İçeri adım attığı anda, o temiz metal kokusu karşıladı onu. Derin bir nefes aldı ve... Geçti. Artık güvendedi. Öyle, bir şey olursa kurtarırlar diye çoğunluk bir düşünceden değil. Evde hissettiğinden... Huzurlu, rahat... Çocukluğunun büyük bir kısmını bu soğuk yatakları ve ışıkları kahkahalarıyla ısıtmaya çalışarak geçirdiğinden olabilir. Buraya dair anılarında bedenini saran kablolar, ince demir çubuklar, vücudunda gezen sinsi acılar yoktu. Sadece sevdikleri vardı. İnadına gülüşler, oyunlar, şakalar vardı. Şenlik vardı şenlik!

Anlamaya çalışan gözlerle bakan hasta kabul yetkilisinin karşısında dikildi. Kayıt açtırmamayı düşündü. Fiziksel

olarak o kadar da kötü durumda değildi. Yer işgal etmesine gerek yoktu. Yalnızca orada biraz vakit geçirmek yetecekti iyi hissetmesine. Gözleriyle etrafı tara- di. Solunda gördüğü kafeteryaya yönel- di. Bahçeye çıktı ve en arkadaki masaya oturup kendine bir kahve söyledi. Bir süre insanları izledikten sonra bir sigara yak- tı. Kendine gelmişti. Şimdi fark ediyordu zihninin onu neden buraya sürüklediğini. Sanki burada hayatın tüm telaşlarına ve zorbalığına mola verilirdi. "Her şey geç- cek... Her şey iyi olacak..." diye temenniler edilirdi. Hayatın basit dertleri burada ak- lanırdı. Sevildiğini en çok hissettiği anlar o zamanlardı. Ve o kuvvetli sevgiyi hissetti- ğinde, en neşeli hâline bürünüp bertaraf ederdi kötü ne varsa. Güldü. Savaşmanın bu hâlini öğrenmişti o da. Bunu daha sık yapması gerektiğini düşündü.

Şimdilerde bu beyaz eve her geldik- lerinde de bir komedi sarar onu ve sevdik- lerini ki hiç sormayın.

Pamuk İpliği

Aycan Aluđu

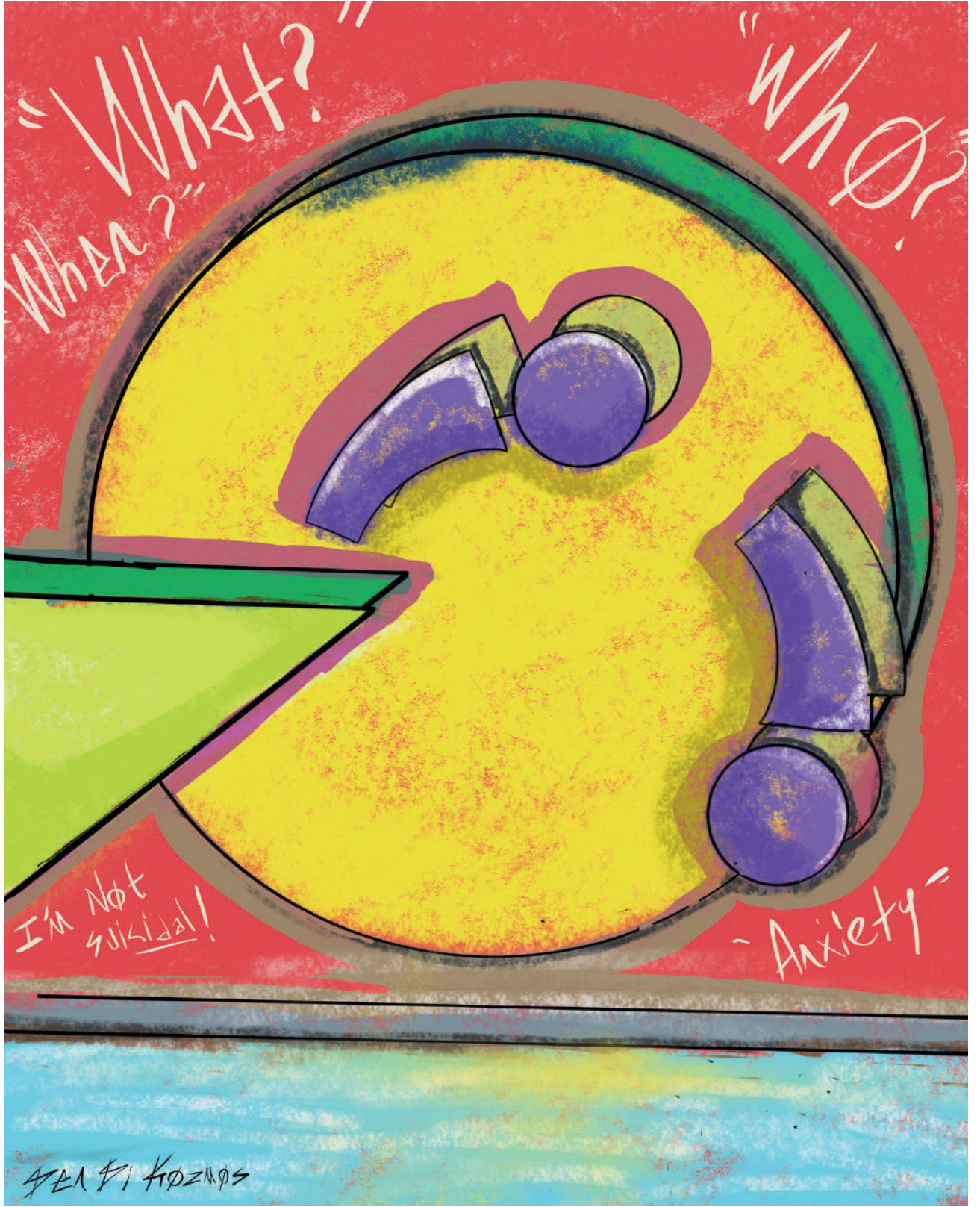

bir anda olmadı
pamuk ipliđine bađlı gibi sanki
uzun

ve daha da uzun bir zamandı
güçsüzlükten kolları titreyen
ve kalbi küçölmekten yok olmuş biri
gibi sanki
gibi değil
sanki
ve diğer ihtimalleri
küçöldükçe
anlatamadıkça
kelimeleri sündükçe
hayallerden geçtikçe
sabretmeye yetmedikçe..

...hatırlıyorum
bir anda olmadı
iplik inceldikçe inceldi
gündü, geceydi
sonra yine güne deđdi
..gibi sanki
ama henüz kopmadı.

ben bi k0zm0s

ŞAHSİYET RÖTARİ

Yamaç Düşler

Efe Re

Eve döneceğine şebekelerde geziyor. Gece gölge dolu, Orijinal ortada yok, sırf M ışığını açık görmesin diye eve gitmek istemiyor ve köşede yine aynı adam, okunmamış mesajları, görüşmek istiyor.

Telefonda arkadaşlarının profillerini gezip hepsine arka planlar nereleri diye soruyor, hey A burası zencefil mi, zencefilin arka bahçesi, değil herhalde ama ne kadar benziyor, Z, Z, of ne kadar eski bir fotoğraf bu, bu çok vakit geçirmiş olduğumuz bir yer, arkadaki sandalyeler, duvarın rengi, duvardaki çizikler.

Telefonun tiz ışığında geçmiş sahneleri hatırlamaya çalışıyor. M bir türlü uyanmadı, önce geç bir kahvaltı etmeye aşağıdaki kafeye indik, kahve su gibi akıyordu, dünyanın en şirin ablası burada çalışıyordu, biz afacan alkolikler buraya hep gelirdik, yüzünde gülücüklü tomurcuklar, tombul, esmer bir adilenin fuşya eteğinde sarı önlüğü güneş, uçurtması bir bulut ve her şey varsayımsalmış.

M, Orijinal'e yaklaşamıyorsun, sana bir gece öpücük atıp bisikletine atlıyor, onunla konuşamıyorsun, ben de M hariç artık kimseyle görüşmüyorum. Kıskançlığımdan: M ile bir gece barda otururken gözü arkada bir şeye takıl-

dığında ve (açıkla!) açıklıkla baktığında ve arkamı dönüp Orijinal'le ilk defa göz göze geldiğimizde coolluğumu hiç bozmadan M'in kulağına eğilip çok sarhoşsun, seni eve götürelim.

M ile bir gruptayken M çok da mevcut olmadığı zaman mutlusun, sürekli senin ağzına bakacak, sana muhtaç, herkese mahcupken onu sevebiliyorsun ve bunları yazarken her şeye bir 'ama' buluyorsun ama 'ama'ları yazmayalım, sadece olanları yazalım.

Ne oldu? Bir sürü şey oldu. Hissiyatımda, olan şeyin yalnızlık olduğu. Yalnızlık olan bir şey mi? Hiçbir şey olmadı. Sürekli yeni bir filmi yarım bıraktığımda olay örgüleri engin bir örtüye dönüşüyor. Gece uyanıyorum, bütün yorgan M'in üzerinde. M güvenli bir tepe. Ve aradı, M benden bir şey saklıyor. Özellikle genelgeçer süper kahraman filmleri: M nişanlım, ben de bir gazeteci, birlikte yaşadığımız şehir NY, M gizli bir proje üzerinde çalışıyor, ne çalışıyor bilmiyorum ama bilmek istiyorum. Vikipe-di'de yazan sinopsise göre M, E ile birlikte sessiz ama güzel bir hayat geçirir. M bir gün "Orijinal" ile tanışır. M, Orijinal'in daveti üzerine gittiği gizli laboratuvar-da toksik bir kazanın içine düşünce yeni süper güçler keşfedecekt-kazana düşmeden kapıyorum.

Markete gitmek için bisiklete biniyorum, freni kopmuş ama şansa kimsese çarpmadım, M'in top oynadığı sahanın yanındayım, bisikletimi tamir edip edemeyeceğini sormak istiyorum. Bugün onunla telefonda'yık, yatılı okullar falan derken laf lafı açtı, insanların yanında otuz bir çekmeye geldi, otuz bir çekmeden uyuyamıyormuş, beraber uyuduğumuz bütün geceleri düşündüm, küçüklüğünde abisiyle aynı odada kalırken pratik ede ede hiç ses çıkarmadan boşalmayı keşfetmiş, ben M'in nasıl bir kardeşiyim?

Bir çocuk var, Orijinal'le aynı ta-kımdalar. Orijinal isminin kaynağı bu çocuğa çok benzemesinden. Orijinal'i beğendiğini bana itiraf edemese de bu çocuğa hoşmuş diyebiliriz. Kiskancım, M'in gözlerini takip ediyorum, kendisi benzerliği yeni fark ediyor, ümitlenme, o değil.

Bugün Kopya'nın dairesine kah-veye çıkacaktım. O mu ekti ben mi gitmedim? Daha kötüsü Kopya isminin farkına varmış olabilir. Onu apart-mandan çok kütüphanede görüyorum, saçı, tıraşı, kokusu, bakışları, hep karış-tırıyorum, kendini taşıyışı, çok Orijinal, rafların arasından geçerken kemerinin tokası kazağımın örgüsüne takılıyor, as-lında bu M'in kazağı, ben de bu yüzden davetini kabul ediyorum. Alkolsüz ran-devu hiç adetim değildir ve M'e bu ran-devudan bahsettiğimde hiç kale alma-

yıp hatta "Ne güzel, çevre ediniyorsun." dediğinde, randevuyu unutmuş gibi yapıyorum.

Uyandığında yataktayım. Bunda ilginç bir yan yok. İlginçlik olmayanlarda çünkü bu yatak ne M'e, ne Orijinal'e ne de Kopya'ya ait. M'in boşalma mevzuu ortaya çıktığından beri daha yalnızım. Sabah telefonumu baldırımın altında buluyorum, aynı adam, 40'larında, kır saçlı, kaslı, esmer, hepimizden daha yaşlı, M'in aksine boşalmadan uykuya dalmışım, bu yazılar şebekede sönüyor.

Şebekeler, hayalimde yağda kı-zaran sigara börekleri, gerçekte lavan-ta kokulu küllükler, M'le güya aynı eve çıkmışız ama ev bizim değil, şarap ha-lıya dökülüyor, M'in Alman damarı tu-tunca bütün gün market market do-laşıp spesifik bir leke çıkarıcı arıyoruz, acı kokusu, örgüye zarar veriyor, kulak-lığımda biriken pisliklerden utandığı-mdan trende birlikte müzik dinlemedik, şebekelerdeyim ama telefonum çok ısınınca M'in telefonuna geçiyorum, ko-nuştuğumuz insanlar benzer ama artık aynı değiller, konuşulmamış yasağı ilk o deldiğinde ben rahatsızlığımı ustalıkla saklamıştım, küçük bir şehirde yaşıyo-ruz, herkesin yalnızlığı ortada, kuralı kal-dırıyorum, bir gün Kopya'nın konumunu bana çok yakın görünce rahatsızlığını gizleyemiyor, mesajına dakikaları sayıp dakikçe geciktiğimde, şu an gerçekten onunlasın, Kopya'nın üst kata taşındığı-

nı bilmiyor, içimdeki çizik gülümsüyor.

Sana ne kimle buluştuydum bu-
luştum. Ama Kopya'nın profili Orijinal'e
o kadar benziyor ki M beni Orijinal'leyim
sanmış olabilir. Çiziğin acı gülümse-
mesi: İkimiz de çok yalnızız. M, Orijinal'e
yaklaşamıyor, daha kötüsü ben M'e de
yaklaşamıyordum. M boşalmadan
uyuyamazmış, şebekeler bildiriyor. Ka-
famda birlikte uyuduğumuz bütün ge-
celeri geçiriyorum, M karanlık bir dağ:
Yanımda otuz bir çekmiş. Keşke o da
bu dağda benimle kaybolduysa çünkü ben
onu bulurdum. İçimdeki çizik acıyor.

Yapamıyorum, yorganı kendime
çekerken olay örgüm kayıyor, benim
yanımda bile bu kadar kendi olabilmesi,
kendi kendine, kendiliğinden, kendince
ve yalnız kendisine, her gece yatmadan
önce uyuyamamasını tercih ederdim.
Kopya ve Orijinal, maç doksan dakika
sürüp güneşi yamaca asmışken M top
koşturuyor, ben tribünde ot içiyorum, M
soyunma odasından çıkıyor, dizleri kıp-
kırmızı, sahada biri eksik, tribünlerden
iniyorum, gece oluyor, takım şortunu
sıyırıyor, takım dizlerinin üstünde, ta-
kım ağzını aralıyor, ben de bir yandan
katılmak istiyorum ama M buradayken
Kopya'ya yanaşmak istemiyorum, M
Orijinal'i bulmuş mu göremiyorum, M'le
görüşmüyoruz, görüşmediğimiz anları
"bak seninle nasıl görüşmüyoruz" diye
geçiriyorum.

Gece, perdem aralık, Kopya'nın
gölgesi karşı duvarda, sesi tavanda
çünkü geceleri idman yapıyor, duvara

yansıyan ip çevirmeleri izlerken M arıyor.
M geliştirdiği tekniği bana detaylıca an-
lattı: Sır, yukarı aşağı açılmayıp sadece
başıyla ilgilenmekte. Kopya zıplıyor, di-
lim arka dişimde bir aralık bulmuş, gidip
oraya yerleşiyor, sesi telefonda, bura-
da olmaktan nefret ediyorum, sesini
bastırmaya çalışıyor, baldırlarını kısıtıp
yan dönüyor, yastığa gömülüyor, nefesini
tutuyor, burun delikleri küçük bir so-
lukla genişlerken spermi nereye siliyor?
Bir gece hatırlıyorum, tam uyumadan
önce sorduğum bir soru, cevabı anlık
bir inilti, tam o an boşalmadıysa ben
hiçbir şey bilmiyorum, salak gibi yalnız
değiliz zannediyorum.

Kopya ve Orijinal. Hepsinin orta-
sında M. Ben burada doğmadım. M'in
penisi küçükken doğum günlerinde
tepsilere dizilen soslisli böreklerle ben-
ziyor. Yatağına sarılmış, pembe ve hu-
zurlu. M sünnetsiz pipisini yorganının
altında okşarken ben de kaybettiğim
içselliğimi arıyorum. Bu yalnızlık bende
de olsa M'i böyle kıskanmazdım. Dağın
bilinen tarafından Kopya'ya XX paylaşı-
yor musun diye soruyorum, her yeriniz
mi benziyor?

Gece lambası, masa lambası, ya-
tak, yorgan, yastık ve hayaller, sıcaklık
düşleri ya da sıcak düşler, ne hayal edi-
yorsun M? Ben de geceleri hayal kur-
madan yatamıyorum, uyuyup da rüya
görmüşüm gibi yapmadan uykuya da-
lamıyorum, M dağın ardında lambasını
ovuyor, o ovdukça yamaç düşlere dalı-
yoruz.

Dört Kadın – Dört Tablo

Günsu Özkarar

Duvardaki nü tabloya gözüm takıldı ve eski kocamı hatırladım. İki gün önce ben mutfakta yemek yaparken, içeride bakıcısıyla oynayan torunum Atıf Yunus, “dede” diye hecelemişti. Kulağıma basan ateşle birlikte elimdeki bıçak derime inceden kayıvermişti. Baş ve işaret parmağımın arasına. Kan taşmıştı elimden, hiç beklemediğim kadar çok kan. Dolaylı bile olsa, eski kocamın adı ne zaman geçse, üzüntünün kalbime inceden kaydığı ve beklenmedik gözyaşlarına boğulduğum o anlar gibi. Demek ki bıçak ve üzüntü aynı keskinlikte delip geçiyor insanı. Elime bir yara bandı takıp eski kocamdan kalan nü tabloya dalmıştım. Beni benzettiği o tabloya...

Ben Esin. Onun ilk karısıyım. Benden sonra evlendiği diğer üç hemcinsimle görüşmeyi hep reddettim. Bir daha da evlenmedim. Çünkü yıllarım kızlarımdan babalarına benzemeyen adamlar bulmalarını isteyerek geçti. Erkek arkadaşlarının en ufak asabiyesinde, bir tutam ihmalkârlığında, bir doz vurdumduymazlığında onu hatırlıyor ve damatları hızla uzaklaştırıyordum. Yolları ayırma vakitlerinin geldiğini anlatan kızlarım babalarını tekrar hatırlayıp boğazlarına takılan yumru sebebiyle sık sık yutkunmaya başlıyorlardı. Yutkunmak, “Artık burada kalacak güvenim kalmadı.” demekti bizler için. Dürüst olup “Çünkü bana babamı anımsatıyorsun.” demek isterlerdi belki ama onlara her daim buz gibi davrandığım için, görevi tamamen bana atıyor ve herhangi bir samimiyeti inşa etmenin içlerinden gelmediğini belli ediyorlardı.

Tüm bu gönül maceraları içinde, toplumsal baskının damarlarımda akan kana işlemesinden ve vicdanın anne sütünden gelmişçesine ahlak anlayışımı semirmesinden dolayı, eski kocamla yıllarca iyi geçindim. O bizi şiddetli geçimsizlik sebebiyle bıraktığında yirmi sekiz yaşındaydım.

Kızlarımın sanki bir tek onlar terk edilmişçesine acıyı bir sünger gibi çekişi ve babalarının ölümüne dek yatışmayan öfkesi sebebiyle, olayın bende bıraktığı burukluğu içimde yıllarca taşımadan taşımak zorunda kaldım. Babam “Babaları tarafından bırakılan onlar, kızlarına sahip çık.” dedikçe ikinizle de eşit derecede ilgileniyor ve enerjimin çoğunu harcıyordum. Hepimizi tek bir çatı altında birleştirmek ister gibiydim. Bu görevimin altında sevgi de yatıyor

muydu, ne yazık ki bunu bilmek hâlâ zor.

Kızlarıma karşı geliştirdiğim sorumluluk duygusu bir yana, diğer yandan da eski kocamın evliliğimize tutunamayışına karşı hoşgörü geliştirmeye çalışıyor, Dinç'in ve Neşe'nin annesinin de hataları olduğunu kendime bir saat işleyişinde, istikrarla hatırlatıyordum. Aileyi benimsemek için geliştirdiğim bir iç sestir bu.

Geliştirdiğimiz tüm savunmaların çöküşü ve ortak kabusun başlayışı, eski kocamın ellisinden sonra geçirdiği kalp ameliyatından sonra bütün çocuklarını bir araya getirmek istemesi oldu. Yıllardır aynı çatı altına girmemiş dört

kardeşin bir araya gelmesinin felaket bir fikir olduğunu bilmeme rağmen ona destek olup en başta acı eşiği çok düşük ve babasıyla arası herkesten daha bozuk olan Rüya'yı ikna etmeye çalışıyordum.

Bir adamın ilk karısıysan her zaman her şey sana patlıyor. Ama adam öldüğünde en büyük tablo da senin oluyor. Adamın baba oluşunun hikâyesi sende başladığı için bir milat çizgisi taşıyormuşsun gibi, her daim sen göze batıyorsun. O büyük nü tablosunu bana vereceklerini söylediğinde avukata, "Emin misiniz?" diye soruşum da tamamen bu korkudandı. Evet, ko-

Nu couché (sur le côté gauche) (1917)
Amedeo Modigliani

cam yıllarca o tabloya bakıp ressamın beni çizdiğini ve resimdeki kadına çok benzediğini söylemişti ama şimdi ben o tabloyu evime asınca, kocamın diğer eşlerinin kendi korkularını, paniklerini, kocalarına kırgınlıklarını veya mahcubiyetlerini gizledikleri öfkelerinin hedefi ben olacağım diye ödüm patlıyordu. Bu sebeple tabloların bölüşülme toplantısına gitmemiştim. Eski kocamın cenazesinin ardından da hiçbiri ile görüşmedim.

Bunları düşünürken geçmişe öyle bir dalmışım ki, gözüm elimdeki yara izine tekrar takılınca kendime geldim ve çalan telefonu duydum. Kimdi ki bu saatte arayan? Yoksa diğer nü tabloyu alan eşlerden biri mi? Merak etmiyor da değilim.

...

Göztepe'deki muayeneden çıkalı on dakika ya oldu ya olmadı, hâlâ dolmuş bekliyorum. Hava buz, ellerim üşüyor. Parmaklarımın kenarlarında oluşmuş siğillerin nedeni bir türlü bulunamıyor. Eski kocamın kıdemli dostu Yaşar Bey'in muayenehanesine gittim. Onun bundan haberi yok. Yaşar Bey'e de ağzını sıkı tutmasını tembih ettim. Onun hayattaki tüm seçimleriyle kurduğum meraklı bağın ve ona duyduğum gizli takdirin dile gelmesinden, görünür olmasından asla haz etmiyorum. Bu yüzden sessiz anlayışlar ve anlaşmalardan yanayım. Kimsenin onu unutamadığını ve hayatıma devam ede-

mediğimi düşünmesini istemem.

Parmaklarımdaki siğiller ilk kez, ben henüz altı yaşındayken babamın evi terkettiği zaman çıkmıştı. Hayal meyal hatırlıyorum, onları kapı komşumuz Ayten teyzeye gösterişimizi ve onun beni üfleyip okuduğunu. Her sabah uyanınca nefesi işe yaradı mı diye ilk iş parmaklarıma bakıyordum ve siğillerin daha da irileştiğini gördükçe insandan gelecek yardıma olan inancımı iyice köreltiyordum.

Siğillerimi fark ettiğim o anı çok iyi hatırlıyorum. Babamın kapıyı çarpıp çıktığını ve annemin arkasından "Defol!" diye bağırdığını duyduğumda odamızdıydım. Ablam o pazar babaanneme gitmişti ve ben yalnızdım. Yatağımda büzüşmüş; dizlerimi iyice karnıma çekmiş ve bacaklarıma sıkı sıkı sarılmışım. Bir nevi kendimi kucaklama olan bu hareketimle bir yandan hafif hafif sallanırken bir yandan da ağlamaya başlamıştım. Annem de içeride ağladığı için yanına gidemiyordum. Biraz toparlanıp gözyaşlarımı silmek için ellerimi gözlerime götürdüğümde ellerimde bir kabartı hissetmiş ve parmağımdaki siğilleri fark etmişim. Gözlerimin buğusu geçip görüntü netleştğinde, siğillerin sayısı beni dehşete düşürmüştü. Annem hâlâ ağlıyordu. Bu yüzden bir türlü yanına gidip ona siğillerimi gösteremedim.

Eski kocamın beklenmedik kalp ameliyatının ardından biz onun üç eski bir güncel eşleri olarak tabloları paylaşmak istediğimizde kendimi birden o kadar zavallı hissettim ki... Gecelerce

gözüme uyku girmedi. Unutmaya çalıştığım geçmiş, adeta hafızamdan fıskırmıştı. Kendime güvenim geri gelene dek kaç kez yıkıldım bilmiyorum. Eski kocamın evliliğimizi başka bir kadın için bitirmesi ve ardından iki kere daha evlenmesi, bana babamın beni terk edişini hatırlatıyor olmalı ki, siğillerim tekrar boy gösteriyor. Onlara bakarken acaba babam beni hayatında bir kez bile sevdi mi diye sorguluyorum.

Ben Banu. Çatısız ailemizde ne babam kadar söz sahibiydim, ne de erkek kardeşim veya küçük kız kardeşim kadar seviliyordum. Biraz görünmezdim hatta. Kırklarına doğru babamla ilişkisizliğimi hiç önemsemeyerek evlenmiştim. Size geçmişinizi hatırlatmayacak birine tutunmak çok önemli. Buna derinden inanıyordum. Üstelik büyük aşk sanıyordum. Kocama da babamla annemin evin içinde kopardıkları kavgalardan söz etmedim. Böylece babamı da, tüm o ekşi olayları da içimde bir yerlere gömebildiğimi düşünüyordum. Daha doğrusu gömdüğünü sanıyordum. Ta ki eski kocam bana aslında bir başkasıyla evli olduğunu ve karısının bir çocuk beklediğini söyleyene kadar... Bugün bile evde bir kitabı ararken oğlumun yegane bir anının bir fotoğrafını tesadüfen bulunca, yaşadığım o hayal kırıklığı ve dışlanmayı hatırlayarak, aniden öyle bir ağlamaya başlıyorum ki... Kendime şaşırıp kalıyorum. Yine birbirine karışan göze kaçmış kitap tozu ile göz yaşlarımı dirseğimle hızlıca sildiğim

anlardan birinde işte, parmağımda boy göstermiş birkaç ufak siğil gözüme çarpıyor. Aradan geçmiş yirmi küsur yıl... Benim parmaklarımda yine aynı siğiller...

Hiçbir zaman yanımda olmamış bir adamın gidişi beni nasıl bu kadar yıkabiliyor bilmiyor, babasız geçmiş çocukluğumdan ötürü suçluluk duyuyor ama geçmişimden de kaçamıyorum.

Telefonu elime alıp uzun süredir küs olmamıza rağmen onu arayıp bas bas bağırasım var. Bu kontrolsüz dürtü aklıma yeni karısını getiriyor. Bunu yapmam ama telafi amaçlı iki tablo alabilirim onlardan. Bir değil, iki. Çünkü o nü tablolar çok para ediyor, hiçbiri bana benzemeyen o nü kadınlar. Ya kumral, ya sarışınlar... Eski kocamın çıplak kadın sevdasında bile yokmuşum ben. Bu sebeple coolluğumu sürdürmeliyim.

Yine de yan odaya geçip telefona bakıyorum bir umut. Keşke o arasa beni. O zaman konuşurduk ne güzel. Üstelik etraftan da saklardım. Ama hayat işte, ne arayan var ne de soran.

...

Derimde tuhaf bir kalınlaşma var. Geçen hafta Selim ve ben çok aşık olarak çıktığımız birliktelik yolunda tökezledik ve evlenmekten vazgeçtik. Bu kez oldu sanmıştım ama iyi bir ilişki kuramıyor oluşumun laneti hâlâ üzerimde.

Yüzüğü çıkarırken elim elime dokundu, şaşırıp kaldım. Çok kalın bir el

derisi. Akşam eve varınca merakla aynanın karşısına geçtim ve bedenimi incelemeye başladım. Derimin kalınlaştığından emindim. Önceleri diz kapaklarım böyle değildi, adeta birer kayaya dönüşmüşler. Parmak uçlarım böyle değildi, sokakta bir kediye dokunmuştum, şüphesiz rahatsız olduğumu hissettim.

Derimin tuhaf bir şekilde kalınlaştığını çevremdekilere söyleme cesaretim olmadığı için bir tek babamla paylaşabildim. Babam sağlık konularında çok titiz olduğu için buna çözümü ve ilgisi hızlı olurdu. Aynı annelerden üç kız kardeşim olduğu için, babamın aklında ne kadar yerim var, beni ne kadar seviyor bilmiyorum. Zaten babam tarafından sevilme miktarımı çok önemsemiyorum. Ama ben onu seviyorum ve onunla geçirdiğim zamanı önemsiyorum. Babamın ise bana düşkün olduğunu söylemek mümkün. Benim işim, benim evim, benim sağlığım... Günlük mesaisi içindeyim.

Aslında her şeyimi onunla konuşmama kararı almıştım. Çünkü hiçbir zaman gerçek anlamda beni avutan şeyler söylemiyor ve evhamlı tutumu beni panikletiyor. Ama o kadar alışmışım ki onun rötarlı anlayışıyla rahatlamaya... Yokluğunu hissetmek, babasızlık gibi karanlık bir kuyuda hissettirdiğinden, en ufak, en gereksiz detayı bile anlatırken buluyorum kendimi... "Baba, derimde tuhaf bir kalınlaşma var." da bunlardan biri.

Babam hemen İstanbul'da yaşayan doktor arkadaşını arıyor. Ankara'dan doktor ismi alacak. Eski kocamın tanıdığı doktor Yaşar Bey'e gitmemi is-

temiyor. Arkadaşı ona ne diyor bilmiyorum ama babam telefonun bir ucunda kahkahalar atmaya başlıyor. Babam telefonu kapatınca "Kızım," diyor. "Deri kalınlaşması diye bir şey olmaz. Benim meşhur evhamım genetik mi ne? Dillere düştük bak. Vazgeç bu sağlık takıntılarından."

Adım Güler. Vazgeçmiyorum ama babama vazgeçmiş gibi yapıyorum. Bir akşam kahvesinde yakın bir arkadaşım "Geçenlerde derimin kalınlaşmaya başladığını fark ettim. Artık eskisi gibi delip geçemiyor hiçbir şey beni." diye afili bir açıklama yapıyorum ve olayı bu şekilde, oldukça şiirsel ama mutlak doğruluğuna kendimi inandırdığım bir ifadeyle yorumlayarak değiştiriyorum. Derim duygularımı örtüyor, ben kalınlaşmış derimi örtüyorum.

Derimle birlikte kendime güvenmediğim tüm yanlarımı; babamı kız kardeşlerimle paylaşmaya duyduğum isteksizliği, dizginleyemediğim hırçınlığımı, tahammülsüzlüğümü, çok sevip aniden soğuma hallerimi örtüyorum. Bildiklerimle, bilmediklerimle, en çok da bilmek istemediklerimle kendimi örtüyorum. Ben ailedeki tek boşanmış kız çocuğuyum. Ailem eski kocama çok kızgın ve geçirdiği kalp krizinden sonra bizlere vermek istediği tabloları hayatta istemeyecekler. Ben ise hem eski eşime, hem babama, hem de kız kardeşlerime, onların birbirine bakmadığı yerden bakan, ancak kız kardeşlerimin birleşebilme gücünden yoksun, yeterince şefkat görmemekten muzdarip, ayrılık sonrası aynalara düşman olmuş bir insan evladıyım.

Ben kardeşlerim arasında dün-

yaya gelme sırasında da eski kocasının eş sırasında da üçüncü, sahip olduğu mavi kimlikle sürüden kovulan, çemberden dışlanan ama derisi en kalın olanıyım.

Bir elim kalınlaşmış ense derimde, diğer elimle telefonu alıyorum ve eski kocamın numarasını telefonda siliyorum. Şimdiki karısının numarasını zaten kaydetmemiştim. Tablolar bize hiç gelmese daha iyi. Üstelik nü, ne gerek var.

...

Derimin altında bir kaşıntı var. Kendimi ne zaman yalnız hissetsem derimin altı kaşınmaya başlıyor ve üstünü kaşımak hiçbir işe yaramıyor. Kocamın kalp krizi geçirdiği şu günlerde kendimi çok yalnız hissediyorum. İlişkilerle ilgili kendime güvensizliğim bir kez daha zirveye ulaşmış durumda. Ben mi sevemiyorum, yeterince sevilemiyor muyum sorgulamaları içindeyim yine. Nihayetinde annesiz büyümüş bir kadıyım. Babam beni seviyor, bunu biliyorum ama bu annesiz büyümemin lekesini silmiyor. Bizi bırakıp göçtüğünde sadece sekiz yaşındaydım ve şimdi kırklarında bile her kadını rahatsız eden biriymişim gibi hislerim mevcut. Annem gittiyse onlar benimle hiç durmaz hesabı...

Lekem benek benek. Ruhum gibi oluk oluk. Bu yaşıma mutluluk ve mutsuzluk arası girdi çıktılarla geldim. Doğumuma dek olan sürecin karmaşasını taşımak bir kalp kamburluğu yarattığından, kimlik sorulan tüm ilişkilerde geçmişimin ağırlığı altında ezildim. İnsan kendi ağırlığı altında ezilir mi? Ben bu konuda uzmanım. Derimin altı inceden

inceden kaşınmaya devam ediyor. Anlamıyorum nesi var? Annesi tarafından hiç okşanmamış oluşunun arabeskliği içinde sanki, sızım sızım. Sanki herkes bana karşı mahcup hissettiği için hayatımdan elini eteğini çekmiş. Ben, çekilen el eteklerin ferahlığıyla kendi hayatımı olabildiğince özgür bir biçimde dokurken madalyonun öbür tarafı olan terk edilmişlik duygumun sertliğiyle zihnen hep onlarla kaldım.

Bir gün bile geçmiyor ki aklıma gelmesinler... Bu hatırlama hâli bana kimden miras? Geri alınmasını talep ve rica etmek isterdim. Tüm manevi mirasların etkisinden kurtulabileceğimiz bir dünyaya doğmuş olsaydık keşke. O zaman kocamın eski eşlerinin tablo paylaşımları arasında "Ne gerek vardı şimdi bu kadına?" bakışlarının beni bir radar gibi soyup savunmasız bırakışını kapıda bırakıp girerdim evime... Ve diğer tüm evlere... Senin evine, onun evine, dünya evine. Adım Nurhan. Öyle olmam, ışık saçmam umulmuş. Ama diğer kadınların gölgesi altında ve karanlıktayım. Tüm nü tablolar onlara benziyor, beni ise ressam Teymur en şık gömleğimle çizmiş. Şişmanım diye herhalde, benim nü resmim yok. Onlarınkine de bakmaya dayanamıyorum.

Kocamın Göztepe'de yakın bir doktor arkadaşı var. Adı Yaşar'dı sanırım, ona gidebilirim ama bunun lüzumsuz olduğunu düşünüyorum. Bence bu kaşıntı psikolojik ve ben ne yapıp edip bu nü tabloları elden çıkarmalı ve onları daha fazla görmemeliyim.

Nerede benim telefonum? En doğrusu, kocamın ilk eşini aramak. Telefonum elimde. Bunu yapacağım.

Mart

Duygu Göl

*Nedir, nedir şimdi bendeki bu derin ve karşı koyulmaz beklenti, her yerimi saran bu sabırsız istek neden şimdi?**

Her şey bir anda oldu. Nasıl bu noktaya geldi bilmiyorum. Çökmüşken,

umutsuzken, dalgınken, mutsuzken ve **ağzı olmayan havasız bir çuvalın derinliklerine tıklıyormuş gibi**** hissederken her şey nasıl bir anda tam tersi hâle döndü bilmiyorum. İlk başta fotoğraflar ile başlamıştı. Fotoğraflarını dakikalar boyunca incelemiştım. En sevdiğim kısımlarını daha görmeden belirlemiştım. Kokusunu hayal etmişim. Ses tonunu hayal etmişim. Konuşmasını hayal etmişim. Gözlerine bakmak için kendime bahaneler üretmeye başlamışım. Cesaretim yoktu, yalnızca meraklıydım. Nelerden hoşlandığını, nasıl bir hayatı olduğunu fazlaca merak etmeye başlamışım. Hakkında ufak tefek şeyleri öğrenmiş olsam da bu bana asla yetmemişti. Gözleri... En başta beni etkileyen en güzel yerlerinden biri...

En çok tanışmak istediğim kişi, nasıl biri?

Haftalar geçmişti ve benim için sonunda o büyük gün gelmişti. Onu gördüm. Beraberdik. Tam olarak tahmin ettiğim gibi, muhteşem bir koku, muhteşem ses tonu, muhteşem gözleri, muhteşem görünüşü... Her şey benim

tahmin ettiğimden çok daha güzel, her şey benim tahmin ettiğimden çok daha özel. Benim için çizilmiş, benim için oluşmuş biri. İlk günden bunu anlamama yardımcı olan kişi.

İlk görüşme günümüzden sonra, hiç bu şekilde olacağını düşünmemiştim. ***Aşklarına karşılık alamayınca sevgililerini anlayışsız sanan gözü dönüş aşklar gibi****** hissediyordum kendimi. Çok mutluydum ancak bir o kadar da umutsuzdum. Ondaki yerimi algılayamıyordum. Benim yerim yoktu. Bu anlamda kendimi kaybolmuş hissediyordum. Bulunmaya ihtiyacım vardı. Beni bulması için haftalarca bekledim. Kendimi onda bulmak istedim. Ona ihtiyacım vardı.

Aynı anda yeniden ve bambaşka biri olarak geri düştüm ve otobüsteki aynı koltukta buldum kendimi.****

Sonrasında her şey çok farklıydı. Aynı otobüste, aynı yöne giden kişilerdik artık biz.

Bitmeyecek olan yolculuklarımızın başlangıcı... Şerefimize!

*: Orhan Pamuk - Yeni Hayat

** : Sylvia Plath - Sırça Fanus

***: Orhan Pamuk - Yeni Hayat

****: Orhan Pamuk - Yeni Hayat

Işıltılı Yalnızlık

Mehmet Ali Dönmez

Uzakları kaybedenler var
Cebindeki hisleri boğanlar
Düşündeki çocuğu öldürenler var
ya da
Işıltılı düştten kaçanlar

Ben istemezdim kaybetmeyi, boğmayı, öldürmeyi
ya da kaçmayı
Ama fahişelik ediyor
Derinlerden kindar bir simsar
Ve
Benim suçum değildi güneşin saklanması
Biliyorum şuursuzca kusacaklar
Eski gramofon notalarını
Yine de biliyorum bu son seslenişimdi
Merhaba der gibi
ve sessiz...
ve sakin..
ve kimsesiz...

Nereden Geldin İstanbul'a!

Gizem Kargin

Yıllar sonra bu şehre gelirken aklından geçenleri; hangi akrabalarını ziyaret edeceğini, yaşına istinaden iki kat fazla harcayacağı eforun bu seyahatten alacağı hazza değip değmeyeceği konusundaki fikirlerini tahmin edemeyeceğim. Fakat onu görüp de elindeki yarısı boş ve eskimiş valize baktığım an yedi yaşındayken beliren ve beni kahreden uyanışlardan biri gerçekleşmiş oldu. Sonunda acıma duygusu bana eşlik edecekse sizin ne hissettiğinizi bilmemeyi ve hatta sizi görmezden gelmeyi yeğlerim. Acıma duygusu kadar beni yoran ve bir yandan da bana kendi eksikliklerimi ve zavallılığımı hatırlatan bir duygu daha yok.

Belki bu "oh olsun" hissini de barındıran merhamete benzer duyguyu, babanıza çok sinirlendikten sonra onun yırtık çoraplarına rastladığınızda yaşamışsınızdır. Çok korktuğunuz bir öğretmeninizin ayağının takıldığına şahit olup görmemiş gibi yaptığınız anlarda belki. Saygınlığın bu kadar yaşamsal sebeplerle iğne batırılmış bir balon gibi patlayıp sönmesi ve küçülmesi gerçekten acı verici.

Serpil halanın zavallılığını hatırlatan özelliklerin içinde koca memeleri-

nin göbeğine inmesi, kısa bacaklarıyla merdivenlerden zorlanarak çıkması ve masaya gelen her yemek için şükretmesi gibi özelliklerin bulunduğunu fark ettikçe daha da deliriyorum. Neden işe yaramaz bir şekilde acıma duyarız karşımızdakine, sırf hırkasını giyerken nefes nefese kaldığı ana denk geldik diye?

Çocukken hatırladığım kadarıyla, kendisi bu şehre gelmeden haftalar önce hazırlıklar başlar ve tüm aile o ismin ağırlığı altında ezilirdi. Arabası, kimin kapısının önünde duruyorsa o ev bir hayli kudretli görünürdü. Mutfaktaki erzak çoğalır, yatacağı oda iyice temizlenir, buzdolabında aylardır önemli bir misafir için saklanan kurban etini ortalığa çıkarma vakti gelirdi. Neredeyse odalar genişler, evlerin boyutları değişirdi. Kardeşler aralarında kavgaya tutuşur, kimin evinde ağırlanacağı konusunda bir takvim hazırlanır ve ailedeki diğer tüm üyeler bu seremoniye ortak edilirdi.

Bir tarla satılacaksa Serpil halanın fikrine başvurulur ya da biri evlenecekse önce onun izni alınırdı. Serpil hala ise uygun görmediği durumlarda aile içi işlere karışmaktan kendini alıkoymazdı. Fakat bu durum illaki onun her şeyin en

iyisini bildiğinden yaşanmazdı. Aksine çoğu fikri bozuk, çoğu kararı yanlıştı. O yalnızca kardeşlerin en büyüğü olmanın verdiği ağırlığa sığınıyor ve kardeşlerinin özel hayatlarına karışarak fikirlerini gönlünce ortaya koyabiliyordu.

Geleneklere olan saygısından dolayı öyle düşündüğünü söylerdi ama bana kalırsa kendi gençliğini dilediği gibi yaşayamadığı için kardeşler bir araya geldiğinde yüz kızartıcı ithamlarını gençlere bir armağan gibi sunar. Gençlerin giyim tarzının aileye zarar getireceğini düşünür, fikirlerini herkesin içinde söylemekten de çekinmezdi. Ki bu hayatta en büyük günahlardan biri, gençlerin yetişkinler tarafından utandırılmasıdır.

Zor misafirlerdendi Serpil hala. Her şeyi yiyip içmez, perhizine dikkat eder ama bunu yalnızca sağlığı için yapmazdı. Sanki gittiği evlerde özel bir ilgi görmek amacıyla da bu seçkin alışkanlıklarını sürdürürdü. Zaten o gelmeden haftalar önce başlayan hazırlıkların sebebi, onun bu alışkanlıklarını ev sahibine direktmesiydi.

Sakarya'dan benim için getirdiğini söylediği kalemleri verdiği an, onu ilk kez bu kadar yakından gördüğümü fark etmiştim. Fakat elindeki kalemleri söylediği gibi benim için almamıştı. Matbaa işi ile uğraştıklarını biliyordum ve bu kalemler bir şirketin eşantyon olarak bıraktığı kalemlerdendi. O vakte

kadar aldığım hediyelerin ışıltılı ve gözlerimi yuvalarından fırlatan ambalajları olmuştu. Serpil hala ise elime paket lastikle bağlanmış ve mavi çizgileri olan bir sürü kalem tutuşturmuştu. Bir yandan böyle özensiz bir şekilde bu kalemleri bana verdiği için sinirlenmiş ve daha iyisini hak eden bir çocuk olduğumu düşünmüş diğer yandan ise acıklı bir duyguya bürünmüştüm.

İşte başlıyordu hastalık. Evimizin karanlık holünde dış kapıya sırtımı yaslayıp elimdeki kalemleri sıkıştırdım, sonra lastiğiyle oynayıp kopardığımı hatırlıyorum. İlk kez karşılaştığım bu duygudan ancak hızlıca kopup parmağıma çarpan bir lastik kurtarırdı beni. Çocukken beni kahırlara sürükleyip karşımdakine yönelik derin bir merhamet hissetmeme sebep olan duygu buydu. Yetişkinlerin çocukları kandırabileceğini düşünerek onlara yalan söylemeleri ve gözümde saygınlıklarını yitirmeleri.

Kalemleri benim için almış olsan ne olur, olmasan ne olur? Ben senden hediye mi bekliyorum be kadın? Beni şu ikilemde bırakacağına odamdaki masaya koy kalemleri, sessizce git. Ne diye yanıma gelip de hediye aldım senin için bilmem ne diyorsun? Henüz ilkokula giden bir çocukken yetişkin ve herkes tarafından hürmet gören birinin açığını bulmayı kendime yediremiyor, çok ayıp ettiğimi düşünüyor, hediyesine böyle bir karşılık verdiğim için tanrıya pişman-

lık yeminleri ederken buluyordum kendimi.

Hatırlıyorum da kalemleri bana verdiği an onu yakından görüp de etinin ne kadar diri olduğunu fark ettiğimde, ailemiz üzerinde sahip olduğu gücü hak ettiğini düşünmüştüm. Güç ve diktatörcü bir tavır ancak böyle kalın bir deri ile tamamlanabilirdi. Yanaklarındaki çiller ona Avrupalı bir hava katıyor ve kiloları diğerlerinininki gibi güzelliğini gölgelemiyor, zenginliğini simgeliyordu. Yakınıma geldiğinde hem korkutucu derecede soğukkanlı hem de hayran olunası derecede yüce bir görünümdeydi. Dini kitaplarda yazar ya; kutsal olan varlıklara bakmaya dayanamayacağımız için onları göremeyiz. Onda da yılda yalnızca bir kez bizleri ziyarete gelişiyle, yüzündeki çillerin ona kattığı soyluluk ile yüce bir hava mevcuttu. Bu yüzden her ne kadar hediye ambalajında getirmemiş olsa da kalemleri kuzenlerimin yerine bana vermeyi seçtiği için kendimi şanslı hissetmişim.

Çocukları hiç olmamış, kocası ise genç yaşta hastalık dolayısıyla vefat etmişti. Buna rağmen o zamanlar evindeki düzenini kalabalık bir aileymişçesine sürdüren Serpil hala, sahip olduğu mal varlığından da kimseye bir kuruş koklatmamıştı. Kuzenlerimden birine hastalık teşhisi konup da Serpil haladan yardım istediklerinde, parasının kendisine ancak yettiğini, etrafa sa-

çacak parasının olmadığını söylemişti. İnsan o yaşlardayken yetişkinlerin her dediğine inanıyor, her söylenilenin altında da iyilik dolu bir sebep arıyordu. Bu da biz çocukların zavallıca özelliklerinden biriydi. Fakat Serpil halanın, kuzenime verdiği cevabı duyduğum an, onun hakkında yine de iyilik dolu bir fikir üretme çabasına girdiğimi fark ettiğini sanmıyorum. Bu yüzden bana merhamet etme duygusundan yoksun kaldı.

Ben her ne kadar onun merhamet radarına giremesem de ilkokul yıllarımdan bu yana Serpil hala benim peşimi bırakmamış gibiydi. Bu kış geldiği akraba ziyaretlerinde kimse perhiz listesini uygulamamış ve kurban eti buzdolabında saklanmaya devam edilmişti. Serpil hala artık müthiş önemli bir misafir olmaktan çıkmış, normal bir misafir haline gelmişti. Bu hâlini gördükçe ona daha fazla hürmet edesim geliyor, daha fazla onu gezdirmek, dinlemek istiyorum. Benimle birlikte kuaföre gitmek istediğini duyduğum an koşarak mutfağa geçiyorum. Bir hastalık bu yaşadığım. Dermanı bulunamaz bir hâldeyim. Mutfakta kendime söz veriyorum. Saçlarını kestirdikten sonra beğensem de beğenmesem de çok güzel olduğunu söyleyeceğim.

Serpil hala artık yaşlandığı için büyük masaların kurulduğu yemeklere davet edilmiyor, davet edilse de çarçabuk yemeğini yiyip çay faslını da ta-

mamlayıp evden gitmesi bekleniyordu. ay faslında ev yapımı kurabiyeler yerine marketten alınmış paket bisküviler ikram ediliyordu. Bunları göreceğime... Kıyafetlerinin sayısı iyice düşmüştü artık. Matbaayı çalıştırması için güvenecek kimse kalmamıştı etrafında. En tuhaf gelen tarafı artık terlemiyor olmasıydı. Bunu gençken gün aşırı yaptığı banyo yapma sıklığının haftada bire düşmesinden anladım.

Bir insanın hayatta yerinin azaldığını hissettiği nadir anlardan biri, artık terlemiyor olduğunu fark etmesidir, diye düşünüyorum. Ter yoksa zaaf da yoktur. Zaaf yoksa insanı cansız bir eşyadan ya da saksıdaki bir bitkiden ayırt eden nedir ki? Eminim bir sardunya daha büyük bir saksıya geçmek için yıllarını vermiyordur. İnsanı diğer canlılardan üstün gördüğüm için değil bu söylediklerim. Yalnızca her varlık kendi gereğini yaşamak ister.

Serpil hala beni ilkokul yıllarımdayken yetişkinlerin saygınlıklarını yitirdiği anlara götürüyor ve tüm bunlar kendim için henüz yaşanmadı diye şükrettiriyor. Ardından sonucu hiçbir şekilde değiştirmeyecek bu haybeden şükürle birlikte bana kendi zavallılığımı yeniden hatırlatıyor. Nereden geldin İstanbul'a Serpil hala?

